

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมวิทยาการพัฒนา
(ภาคพิเศษ แผน ข.)

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของกรรมการสภาตำบล
ในการดำเนินงาน โครงการพัฒนาตำบล
: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเลย

เกษตร หาญสุริย์

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาลักษณะพื้นฐานทั่วไปของกรรมการสภาตำบล ในจังหวัดเลย 2) ศึกษาทัศนคติของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล 3) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล 4) ศึกษาปัญหาและความต้องการของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นกรรมการสภาตำบล จำนวน 328 คน จาก 30 ตำบล ใน 12 อำเภอของจังหวัดเลย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สำหรับสถิติที่ใช้การวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) และไค สแควร์ (Chi – Square)

ผลการวิจัย

1. ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของกรรมการสภาตำบล พบว่า กรรมการสภาตำบลของจังหวัดเลยมีอายุในช่วงระหว่าง 41 – 50 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.9 จบการศึกษาในระดับ ป. 4 – ป. 6 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.6 ดำรงตำแหน่ง กรรมการสภาตำบลในระยะเวลา 3 – 5 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.4 กรรมการสภาตำบลกลุ่มตัวอย่างเป็นกรรมการที่มาจากเลือกตั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.0 และเป็นกรรมการสภาตำบลโดยตำแหน่งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46 มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาทต่อปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.7 และการรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการพัฒนาตำบลอยู่ในระดับน้อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.2

2. ทัศนคติของกรรมการสภาตำบลต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล พบว่าอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด รองลงมา คือ ระดับสูง และระดับต่ำ กล่าวคือ ร้อยละ 59.5, 22.5 และ 18.0 ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของกรรมการสภาตำบล ในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล เมื่อทดสอบด้วยตัวสถิติไค-สแควร์ พบว่า ปัจจัยด้านอายุ ระยะเวลาของการดำรงตำแหน่ง การได้มาของตำแหน่ง รายได้ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล

4. ปัญหาการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล พบว่า ปัญหาด้านการขาดความรู้ความสามารถในการจัดทำรายละเอียดโครงการมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ภัยธรรมชาติ ปัญหา การขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติ การทุจริตคอรัปชั่น การขาดความร่วมมือจากประชาชนในตำบลและหมู่บ้าน การขาดการแนะนำช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่การรับเหมาของผู้รับเหมาขาดคุณภาพ และการเบิกจ่ายเงินมีความล่าช้า

5. ความต้องการของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล พบว่า ความต้องการงบประมาณที่สูงขึ้นมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ความต้องการด้านวัสดุ เครื่องมือในการบริหารโครงการ การสนับสนุนช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ ความต้องการด้านแรงงาน ความรู้ในด้านการจัดทำรายละเอียดโครงการและระเบียบปฏิบัติ ความซื่อสัตย์สุจริต และความอิสระในการบริหารงานของสภาตำบล

ความคิดเห็นของข้าราชการสังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาคที่มีต่อ
การเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดขอนแก่น
ไกรสร กองฉลาด

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไป ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบริหารราชการแผ่นดิน และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดของข้าราชการสังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาคในจังหวัดขอนแก่น และเพื่อทราบระดับความคิดเห็นของข้าราชการสังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาคที่มีต่อการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างกันในระดับความคิดเห็น ของข้าราชการสังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาคที่มีต่อการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ข้าราชการสังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาค จำนวน 30 หน่วยงาน ซึ่งปฏิบัติราชการในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น จำนวน 376 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2538 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ คำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน T-Test และ One Way Analysis of Variance โดยใช้ระดับสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบริหารราชการแผ่นดิน และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดของข้าราชการ สังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาคในจังหวัดขอนแก่น

1.1 ลักษณะทั่วไป ข้าราชการกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาค้นคว้าส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 62.0 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 38.0 มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 21 – 30 ปีมากที่สุด ร้อยละ 39.4 ระดับตำแหน่ง ระดับ 1 – 3 (หรือเทียบเท่า) มากที่สุด ร้อยละ 46.3 และส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ร้อยละ 60.9 โดยมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปเพียง ร้อยละ 39.1

1.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบริหารราชการแผ่นดิน ข้าราชการกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาค้นคว้าส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบริหารราชการแผ่นดินในระดับปานกลาง

1.3 การรับรู้ข่าวสาร ข้าราชการ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาส่วนใหญ่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดในระดับน้อย

2. ระดับความคิดเห็นของข้าราชการสังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาคที่มีต่อการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งหมายถึงส่วนใหญ่ยังไม่แน่ใจต่อแนวทางการกระจายอำนาจโดยการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด โดยมีระดับความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ของการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดในระดับบวกหรือเห็นด้วยกับวัตถุประสงค์ของการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด และมีความคิดเห็นด้านประสิทธิภาพของราชการบริหารส่วนภูมิภาคและด้านผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดในระดับปานกลางหรือไม่แน่ใจเกี่ยวกับประสิทธิภาพของราชการบริหารส่วนภูมิภาค และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด

3. ปัจจัยที่มีความแตกต่างกันในระดับความคิดเห็นของข้าราชการสังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาคที่มีต่อการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด คือ ปัจจัยทางด้านเพศ โดยกลุ่มข้าราชการเพศชายจะมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดรวมทุกด้านและแต่ละด้านสูงกว่ากลุ่มข้าราชการหญิง

ผลของการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินที่มีต่อการเปลี่ยนแปลง

ด้านเศรษฐกิจและสังคม กรณีศึกษาบ้านหินแตก

ตำบลนางาม อำเภอมัธยาศรี จังหวัดขอนแก่น

จรรยา ชูสอน

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินในชุมชนและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวและชุมชน การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการศึกษาวิจัยภาคสนามที่ใช้การศึกษาเชิงคุณภาพเป็นหลัก และใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณประกอบ ผู้ศึกษาวิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองเป็นระยะเวลา 2 เดือน โดยใช้แนวทางการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพและแบบสอบถามอย่างสั้นเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยสอบถามหัวหน้าครัวเรือนที่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่เที่ยงตรงและสมบูรณ์ที่สุด

ผลการวิจัยพบว่า บ้านหินแตกตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2454 โดยมีชาวบ้านจากจังหวัดอุบลราชธานี และหมู่บ้านใกล้เคียงอพยพมาตั้งถิ่นฐานเพื่อหาพื้นที่ทำกิน เนื่องจากบ้านหินแตกเป็นหมู่บ้านที่มีแหล่งน้ำ พื้นที่ป่า และพื้นที่ดินที่อุดมสมบูรณ์ ดังนั้นในยุคแรกการผลิตจึงเป็นการผลิตเพื่อยังชีพ เมื่อการคมนาคมสะดวกขึ้น ประกอบกับนโยบายรัฐส่งเสริมค้าเกษตรส่งออก ทำให้ชาวบ้านเปลี่ยนจากการผลิตเพื่อยังชีพเป็นการผลิตเพื่อขาย โดยการปลูกปอ ปลูกมันสำปะหลัง และปลูกอ้อย ตามลำดับ การปลูกพืชเศรษฐกิจเหล่านี้จะเปลี่ยนจากพืชที่มีราคาต่ำไปปลูกพืชที่มีราคาสูงกว่า และปัจจุบันชาวบ้านหินแตกที่มีที่ดินทำกินจะปลูกอ้อยทุกครอบครัว

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจของครอบครัว ครอบครัวที่มีการเปลี่ยนแปลงการปลูกพืชเศรษฐกิจจากการปลูกปอ เป็นการปลูกมันสำปะหลัง และการปลูกอ้อย มีรายได้เพิ่มขึ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.86, 18.73, และ 74.41 ตามลำดับ และมีรายจ่ายในด้านการลงทุน รายจ่ายในชีวิตประจำวัน และรายจ่ายในการซื้อเครื่องอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น ทำให้มีหนี้สินตามมาโดยเฉพาะหนี้สินที่กู้ยืมมาใช้ในการลงทุน

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจของชุมชนการบริโภคของชาวบ้านเปลี่ยนจากการพึ่งพิงธรรมชาติมาเป็นการซื้ออาหารจากร้านค้า และรถมอเตอร์ไซด์เริ่มมาบริโภค เนื่องจากต้องรีบไปทำงานในไร่น่าไม่มีเวลาหาอาหาร ชาวบ้านมีหนี้สินมากขึ้น เกิดจากการกู้ยืมมาลงทุนและเปลี่ยนจากแหล่งเงินกู้ภายในหมู่บ้าน เป็นแหล่งเงินกู้นอกหมู่บ้าน การอพยพแรงงานไปทำงานนอกหมู่บ้านลดลงเนื่องจากการจ้างงานภายในหมู่บ้านมากขึ้น

ผลกระทบด้านสังคมของครอบครัวเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก การช่วยเหลือแรงงานในไร่นาของสมาชิกในครอบครัวยังมีอยู่ แต่การอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ที่มีต่อลูกมีน้อยลง เนื่องจากพ่อแม่ต้องรีบไปทำงานในไร่น่าตั้งแต่เช้า และกลับบ้านไม่มีเวลาอยู่กับลูก ดังนั้นบทบาทในการอบรมสั่งสอนส่วนใหญ่จึงเป็นบทบาทของครูในโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างเครือญาติในด้านกาให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน การช่วยเหลือเมื่อยามเจ็บป่วย ยังมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเหมือนเดิม แต่การช่วยเหลือแรงงานในไร่น่ามีน้อยลง เนื่องจากต้องรีบไปทำงานในไร่น่าของตนเอง

ผลกระทบด้านสังคมของชุมชน ในด้านการช่วยเหลือกันในยามเจ็บป่วย และการช่วยเหลือในงานประเพณียังมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเหมือนเดิม แต่มีเวลาในการช่วยเหลือน้อยลง การช่วยเหลือด้านแรงงานในการปลูกพืชเศรษฐกิจได้เปลี่ยนจากระบบการลงแขกเป็นการจ้างแรงงาน เนื่องจากแต่ละคนต้องรีบทำงานในไร่น่าของตนเอง การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาหมู่บ้านมีเวลาเข้าร่วมประชุมและเข้าร่วมทำกิจกรรมพัฒนาน้อยลง แต่มีส่วนร่วมในการสมทบเงินมากขึ้น

การประเมินผลโครงการเกษตรกรก้าวหน้าในเขตปฏิรูปที่ดิน
บ้านห้วยเตย ตำบลท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
ณัฐพร เพ็ญสุภา

บทคัดย่อ

โครงการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเรื่องนี้ เป็นการประเมินผลโครงการเกษตรกรก้าวหน้าในเขตปฏิรูปที่ดินบ้านห้วยเตย ตำบลท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ในปี พ.ศ. 2536 โดยมีวัตถุประสงค์ของการประเมินผลคือ 1) ศึกษาสภาพแวดล้อมทั่วไปของโครงการ 2) เพื่อวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงานของโครงการ 3) เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิผลของการดำเนินโครงการ 4) เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการดำเนินกิจกรรมการผลิตของเกษตรกร ซึ่งผลศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมทั่วไปของโครงการ โครงการตั้งอยู่ไม่ไกลจากตัวเมืองมากนัก มีเส้นทางคมนาคมติดต่อกับเมืองได้ดี เกษตรกรได้รับจัดสรรที่ดินให้เข้าชื่อรายละ 20 ไร่ มีลักษณะของพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงสัตว์พอสมควร รัฐบาลได้จัดให้สาธารณูปโภคค่อนข้างสมบูรณ์ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีระดับการศึกษาค่อนข้างสูงเกินความจำเป็นสำหรับการเป็นเกษตรกรรายย่อย (Small Farmer) เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ๕ หลายรายทำงานนอกฟาร์มซึ่งมีรายได้ดีกว่าในฟาร์ม ค่านิยมในการดำรงชีวิตของเกษตรกรในโครงการ ๕ ค่อนข้างสูงกว่าเกษตรกรโดยทั่วไป

2. กระบวนการดำเนินงานของโครงการ ในปี 2536 ปรากฏว่าโครงการมีการจัดองค์กรเพื่อการบริหารงานไม่เหมาะสม การจัดทำแผนในการปฏิบัติมีลักษณะต่างคนต่างทำในเรื่องของการจัดบุคลากรในการปฏิบัติงานโครงการ ๕ ยังไม่ประสบผลสำเร็จ การอำนวยความสะดวกยังไม่ชัดเจน การประสานงานโครงการ ๕ ใช้ระบบการประสานงานแบบไม่เป็นทางการเป็นหลัก การติดตามและรายงานไม่มีระบบที่แน่นอน ตลอดจนไม่มีการจัดงบประมาณ สำหรับใช้จ่ายในการดำเนินงานของโครงการ ๕

3. การประเมินประสิทธิผลของโครงการ ฯ แยกพิจารณาเป็นสองส่วน คือ ประสิทธิภาพของโครงการ ที่ตั้งไว้ คือ มีการผลิตครบวงจร การศึกษา พบว่า มีเกษตรกรเพียง 3 ราย หรือ 14.28 % เท่านั้นที่ดำเนินกิจกรรมการผลิตครบทุกกิจกรรม คือ การเลี้ยงโคนม การปลูกพืชไร่ และปลูกไม้ผล ส่วนการทำให้เกษตรกรมีรายได้มั่นคงจากการดำเนินกิจกรรมนั้น เกษตรกรมีรายได้มั่นคงพอสมควรในการดำเนินกิจกรรม ส่วนการประเมินประสิทธิผลของโครงการทางด้านเศรษฐกิจตามที่โครงการได้ตั้งเป้าหมายไว้ในปีที่ 5 ของการดำเนินโครงการ (2536) เกษตรกรมีรายได้จากการประเมินกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่โครงการได้กำหนดให้เป็นเงินสดเท่ากับ 28,074 บาทนั้น จากการศึกษา พบว่า จากการดำเนินกิจกรรมจริง ๆ และเกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยปีละ 79,115.68 บาทต่อฟาร์ม และรายจ่ายเฉลี่ย 91,866.60 บาทต่อฟาร์ม ทำให้เกษตรกรมีรายได้เป็น ติดลบ 12,750.92 บาท จึงสรุปได้ว่าเกษตรกรไม่สามารถมีรายได้ตรงตามเป้าหมายที่วางไว้

4. การประเมินประสิทธิภาพของการดำเนินกิจกรรมของเกษตรกร จากรายได้ และรายจ่ายของเกษตรกรสามารถหาค่า (B/C Ratio) ได้เท่ากับ 0.861 หมายถึงเมื่อลงทุนไป 1 ส่วนจะได้ผลตอบแทนเพียง 0.861 ส่วน หรือลงทุนไป 100 ได้ผลตอบแทน 86.1 ซึ่งถือได้ว่าเป็นการดำเนินกิจกรรมไม่มีประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ

การจัดการทรัพยากรป่าไม้ โดยสถาบันศาสนา : กรณีศึกษา
 วัดอุดมคงคาคีรีเขต ตำบลนางาม อำเภอเมืองจัตุม
 จังหวัดขอนแก่น

ดวงฤดี แสงไกร

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา และวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ ชีวภาพและความเป็นมาของป่าวัดอุดมคงคาคีรีเขต การจัดการทรัพยากรป่าไม้ของวัดอุดมคงคาคีรีเขต บทบาทของผู้เข้าร่วมกิจกรรมของวัดอุดมคงคาคีรีเขตในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ และความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรมวัดอุดมคงคาคีรีเขตต่อการให้ประชาชนส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าไม้

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้การสังเกตและสัมภาษณ์ผู้รู้ (Key Informants) ผู้นำของวัดอุดมคงคาคีรีเขต ผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ชาวบ้านที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรป่าไม้ในวัดอุดมคงคาคีรีเขตและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และยังได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเพิ่มเติมในประเด็นของการศึกษาบทบาทของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการจัดการทรัพยากรป่าไม้ในวัดอุดมคงคาคีรีเขต และความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการจัดการทรัพยากรป่าไม้ในวัดอุดมคงคาคีรีเขตต่อการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าไม้

ผลการศึกษา พบว่า วัดอุดมคงคาคีรีเขต ตำบลนางาม อำเภอเมืองจัตุม จังหวัดขอนแก่น ตั้งอยู่ติดกับภูผาแดงในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าโคกหลวง แปลงสัมปทานที่ 3 มีพื้นที่ของวัดทั้งหมด 500 ไร่ มีชุมชนที่อยู่ใกล้วัด และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของวัด 3 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านโสกใหญ่ บ้านโสกน้ำขุ่น และบ้านดอนแก่นเฒ่า ในช่วงปี พ.ศ. 2492 หลวงปู่ผางธุดงค์มาพบพื้นที่ป่าบริเวณนี้ จึงเลือกเป็นที่สร้างวัด ได้รับอนุญาตพระราชวิสุคามสีมาตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องพระราชทานวิสุคามสีมา เป็นวัดที่ถูกต้องมีชื่อว่า “วัดอุดมคงคาคีรีเขต” ในปี พ.ศ. 2523

การจัดการทรัพยากรป่าไม้ของวัดอุดมคงคาคีรีเขต มีโครงสร้างการทำงาน
ของวัดประกอบด้วย พระสงฆ์ แม่ชี สามเณร คณะกรรมการหมู่โบสถ์ใหญ่ บ้านโสกน้ำขุ่น
และบ้านดอนแก่นเด่า และชาวบ้านทั้งสามหมู่บ้าน มีการกำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์
การปฏิบัติต่อวัดใช้ประโยชน์จากวัด ในรูปแบบต่าง ๆ กิจกรรมและการดำเนินงานประกอบ
ด้วยกิจกรรมหลัก คือ การจัดงานบุญประเพณีที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ กิจ
กรรมการอนุรักษ์และการปลูกต้นไม้ และกิจประจำวันของพระภิกษุสงฆ์ มีการวางแผน
การใช้ที่ดิน แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นสิ่งก่อสร้าง และส่วนที่เป็นป่า กิจกรรมทุกก
กรรมของวัดส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานในชุมชนและนอกชุมชน

บทบาทของผู้เข้าร่วมกิจกรรมวัดอุดมคงคาคีรีเขต แบ่งได้เป็น 4 กิจกรรม ได้แก่
1) บทบาทในการสร้างจิตสำนึกของสมาชิกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พบว่า กลุ่มที่นำ
มาปฏิบัติมากที่สุดคือ กลุ่มพระสงฆ์ แม่ชี และสามเณร 2) บทบาทในการจรรโลงประเพณี
และความเชื่อเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พบว่า ผู้เข้าร่วมทั้ง 3 กลุ่ม อันได้แก่ กลุ่ม
พระสงฆ์ แม่ชี และสามเณร กลุ่มคณะกรรมการหมู่บ้าน และกลุ่มชาวบ้าน มีการปฏิบัติมาก
เช่นเดียวกัน 3) บทบาทในการพัฒนาและปลูกสร้างทรัพยากรป่าไม้ พบว่า ในกลุ่มของ
พระสงฆ์ แม่ชีและสามเณร และกลุ่มกรรมการหมู่บ้านมีการปฏิบัติมาก 4) บทบาทในการ
ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ พบว่า ทั้งกลุ่มพระสงฆ์
แม่ชี และสามเณร และกลุ่มคณะกรรมการหมู่บ้านมีการปฏิบัติมากที่สุด ในขณะที่กลุ่มของ
ชาวบ้านไม่ได้มีบทบาทในกิจกรรมดังกล่าว ซึ่งเป็นเพราะตัวชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นผู้เข้าร่วม
ปฏิบัติกิจกรรมโดยตรง แต่บทบาทในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้เกิดเป็นหน้าที่ของคณะ
กรรมการและพระ

สำหรับความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ที่มีการให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามี
ส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าไม้นั้น พบว่า ทุกกลุ่มเห็นด้วยต่อการให้ประชาชนเข้าไปมี
ส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าไม้

การวิเคราะห์ระบบการส่งเสริมกิจกรรมวนศาสตร์ชุมชน : กรณีศึกษา
ศูนย์ส่งเสริมการเพาะชำกล้าไม้และปลูกป่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ 1
(มหาสารคาม)

ถาวรศักดิ์ วงศ์ประเสริฐ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) กระบวนการดำเนินงานส่งเสริมกิจกรรมวนศาสตร์ชุมชนของศูนย์ส่งเสริมการเพาะชำกล้าไม้และปลูกป่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ 1 (มหาสารคาม) 2) การรับรู้ ทักษะและพฤติกรรมของผู้รับการส่งเสริมเกี่ยวกับงานเพาะชำกล้าไม้และงานปลูกป่าชุมชน 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทักษะและพฤติกรรมของผู้รับการส่งเสริมเกี่ยวกับงานเพาะชำกล้าไม้และงานปลูกป่าชุมชน 4) ความคิดเห็นและพฤติกรรมของผู้ผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับกิจกรรมการฝึกอบรม 5) ปัญหาในการดำเนินงานส่งเสริมกิจกรรมวนศาสตร์ชุมชน

การศึกษาค้นคว้านี้ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับวนศาสตร์ชุมชน ระบบการส่งเสริม และการยอมรับนวัตกรรม รวมทั้งทำการศึกษาผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการศึกษา

วิธีการศึกษาทำการศึกษาด้วยวิธีการคุณภาพและเชิงปริมาณ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ที่กำหนดแนวทางการสัมภาษณ์และแบบสัมภาษณ์ประกอบกับการสังเกตกลุ่มตัวแทนของประชากรที่ใช้ในการศึกษา การศึกษากิจกรรมการเพาะชำกล้าไม้ใช้ผู้รับการส่งเสริมบ้านกู่ทอง บ้านหนองผักแว่น อำเภอเชียงยืน และบ้านชี อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 158 คน การศึกษากิจกรรมการปลูกป่าชุมชนใช้ผู้รับการส่งเสริมบ้านขามเปี้ย บ้านโนนศรีสวัสดิ์ อำเภอเชียงยืน และบ้านเขวา อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 155 คน การศึกษากิจกรรมการฝึกอบรมใช้ผ่านการฝึกอบรมในช่วงปีงบประมาณ 2534 – 2536 ในท้องที่จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 33 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) โดยใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย (Means) ค่าร้อยละ (Percentages) ไค – สแควร์ (Chi – Square) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นต้น (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาพบว่า

1. กระบวนการดำเนินงานส่งเสริมกรรมวงศาาสตร์ชุมชน ของศูนย์ส่งเสริมการเพาะชำกล้าไม้และปลูกป่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ 1 (มหาสารคาม) มีการมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ โดยการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ตามแนวคิดของวงศาาสตร์ชุมชน เพื่อให้ประชากรในพื้นที่เป้าหมาย ปรับเปลี่ยนจากการประกอบเกษตรกรรมแบบดั้งเดิมเป็นการประกอบอาชีพตามแนวคิดของวงศาาสตร์ชุมชน เช่น การปลูกป่าชุมชน การเพาะชำกล้าไม้และการปลูกป่า และการปลูกป่าตามระบบป่าไม้ – เกษตร ซึ่งได้กำหนดพื้นที่เป้าหมายดำเนินงานประมาณปีละ 80 หมู่บ้าน ในพื้นที่ 4 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ มหาสารคาม ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และร้อยเอ็ด

2. การรับรู้ ทักษะและพฤติกรรมของผู้รับการส่งเสริมเกี่ยวกับงานเพาะชำกล้าไม้และงานปลูกป่าชุมชน จากการศึกษา พบว่า ผู้รับการส่งเสริมที่ศึกษาส่วนมากมีการรับรู้เกี่ยวกับงานที่ส่งเสริมทั้ง 2 กิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง และมีการรับรู้เกี่ยวกับประโยชน์เชิงเทียบและความสอดคล้องกับเงื่อนไขของชุมชนอยู่ในระดับรับรู้มาก ในด้านการวัดทัศนคติพบว่า ผู้รับการส่งเสริมส่วนมาก มีทัศนคติต่อการส่งเสริมการเพาะชำกล้าไม้ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ มีทัศนคติเชิงลบและทัศนคติเชิงบวก ตามลำดับ ทัศนคติต่อการส่งเสริมการปลูกป่าชุมชนส่วนมากอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ทัศนคติเชิงบวก และทัศนคติเชิงลบ ตามลำดับ พฤติกรรมเกี่ยวกับงานเพาะชำกล้าไม้และงานปลูกป่าชุมชน ผู้รับการส่งเสริมส่วนมากมีพฤติกรรมระดับปานกลาง รองลงมา คือ มีพฤติกรรมปฏิบัติน้อยและปฏิบัติมาก ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้รับการส่งเสริมที่ต่องานเพาะชำกล้าไม้ จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปร ด้วยตัวสถิติไค – สแควร์ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.0 เปอร์เซ็นต์ คือ รายได้ การรับรู้วิธีการส่งเสริม การรับรู้ระดับการส่งเสริม การรับรู้ข่าวสารโดยผ่านสื่อที่ใช้ในงานส่งเสริมและการรับรู้ความสอดคล้องกับเงื่อนไขชุมชน ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชากรที่มีต่องานปลูกป่าชุมชน ได้แก่ รายได้ การรับรู้วิธีการส่งเสริมการรับรู้ระดับการส่งเสริม การรับรู้ข่าวสารโดยผ่านสื่อที่ใช้ในงานส่งเสริม การรับรู้ประโยชน์เชิงเทียบ และการรับรู้ความสอดคล้องกับเงื่อนไขชุมชน

4. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของผู้รับการส่งเสริมเกี่ยวกับงานเพาะชำกล้าไม้ซึ่งทำการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.0 เปอร์เซนต์ คือ การรับรู้ระดับการส่งเสริมและอาชีพเกษตรกรรมซึ่งสามารถทำนายพฤติกรรมได้ประมาณร้อยละ 30.04 ($R^2 = 0.30042$) ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของผู้รับการส่งเสริมเกี่ยวกับงานปลูกป่าชุมชน ได้แก่ การรับรู้ระดับการส่งเสริม การรับรู้ความสอดคล้องกับเงื่อนไขชุมชนและอายุ ซึ่งสามารถทำนายพฤติกรรมได้ประมาณได้ประมาณ 47.23 ($R^2 = 0.47228$)

5. ความคิดเห็นและพฤติกรรม ของผู้ผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับกิจกรรมการฝึกอบรม ส่วนมาก เห็นว่า วิชาการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ วิชาการปลูกสร้างและบำรุงสวนป่าและวิชาเทคนิคการขยายพันธุ์ไม้ผล มีประโยชน์ มีการนำไปใช้ประโยชน์ และนำไปเผยแพร่ในระดับมาก ตามลำดับ

6. ปัญหาในการดำเนินงานส่งเสริมกิจกรรมวนศาสตร์ชุมชนแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

6.1 ผู้ส่งเสริม มีปัญหา ดังนี้ คือ

- 1) ปัญหาเกี่ยวกับดินและน้ำเค็ม
- 2) สภาพภูมิอากาศร้อนและแห้งแล้งเป็นเวลานาน
- 3) ประชาชนมีความขัดแย้งกันในพื้นที่สาธารณะสำหรับการปลูกป่าชุมชน

6.2 ผู้รับการส่งเสริม คือ ประชากรในหมู่บ้านเป้าหมายของการส่งเสริม มีปัญหาดังนี้ คือ

- 1) ปริมาณกล้าไม้ที่ศูนย์ฯ สนับสนุนมีไม่เพียงพอกับความต้องการ
- 2) เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ แนะนำด้านวิชาการน้อยกว่าที่ควร
- 3) ประชาชนบางรายไม่ให้ความสำคัญกับการดูแลรักษาป่าชุมชน
- 4) เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ขาดการติดตามงานการปลูกป่าชุมชนอย่างต่อเนื่อง
- 5) ประชาชนมีโอกาสนำความรู้จากการฝึกอบรมไปเผยแพร่ไม่พอ
- 6) ขนาดที่ดินถือครองมีไม่เพียงพอที่จะทำการผลิตตามแนวคิดวนศาสตร์ชุมชน

วัฒนธรรมชุมชนกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

กรณีศึกษากลุ่มชาติพันธุ์กะเลิง

เบญจลักษณ์ ธารพร

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของหมู่บ้าน วิธีชีวิตของชุมชนกะเลิง และความเชื่อที่ผ่านพิธีกรรมของชุมชนชาวกะเลิงที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพซึ่งใช้การสังเกตอย่างไม่มีส่วนร่วมในหมู่บ้าน โดยร่วมกับผู้ช่วยวิจัยสัมภาษณ์ผู้รู้ (Key Informants) ผู้นำทางการ เจ้าหน้าที่รัฐในท้องถิ่น ผู้นำตามธรรมชาติ และชาวบ้านที่เป็นชาวกะเลิงตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้เป็นเวลา 8 เดือน

ผลการวิจัย พบว่า ชาวกะเลิงบ้านบัวเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำโขงมีถิ่นฐานเดิมอยู่เมืองภูวานากกระแต้ง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากหลักฐานของหมู่บ้านชาวกะเลิงอพยพมาฝั่งไทยเนื่องจากเกิดศึกจีนฮ่อ เมื่อปี พ.ศ. 2426 มาอยู่ในเขตอำเภอภูคุดบาก จังหวัดสกลนครมากที่สุด สำหรับหมู่บ้านบัวที่ชาวกะเลิงมาตั้งบ้านอยู่มีอายุมากกว่า 200 ปี มีตั้งอยู่ที่ราบเชิงเขาใกล้หนองน้ำขนาดใหญ่ ชื่อลำห้วยทราย และล้อมรอบด้วยป่าไม้ ภูเขา สภาพแวดล้อมอุดมสมบูรณ์ มีไฟฟ้า การคมนาคมสะดวก มีการติดต่อกับสังคมภายนอก มีเจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชนเข้ามาสนับสนุนในการพัฒนาหมู่บ้าน สภาพเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมดำเนินไปตามครรลองของบรรพบุรุษ การศึกษาเริ่มเปลี่ยนแปลงไปคนอายุระหว่าง 30 – 40 ปี นิยมส่งบุตรหลานเรียนต่อจากชั้นประถมศึกษาภาคบังคับเพิ่มมากขึ้น การปกครอง เริ่มมีการใช้เงินซื้อเสียง มีการเลี้ยงอาหารกับชาวบ้านเพื่อหาเสียงเลือกตั้งมากขึ้นเป็นค่านิยมใหม่

วิธีชีวิตของชุมชนกะเลิง ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้นั้นแสดงออกผ่านการตั้งถิ่นฐาน การประกอบอาชีพ เช่น การปลูกข้าวไร่ การปลูกพืชไร่ การเลี้ยงสัตว์บนภูเขา การล่าสัตว์และการทำวนเกษตร ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งวิธีชีวิตดังกล่าวส่งผลให้เกิดการอนุรักษ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ความเชื่อที่ผ่านพิธีกรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ป่าไม้ของชาติพันธุ์กะเลิง บ้านบัวมี 2 พิธีกรรม คือ พิธีกรรมการเลี้ยงผีปู่ตา และพิธีกรรมการเลี้ยงผีป่าผีภูเขาและการขอฝนจากถ้ำพระฤาษี ผลการศึกษาพบว่าชาวกะเลิงมีความเชื่อถือศรัทธาต่อสิ่งเหนือธรรมชาติอย่างลึกซึ้ง และจากการปฏิบัติสืบต่อกันมา ซึ่งเกิดจากขบวนการอบรมสั่งสอนทางสังคมที่ผ่านมาระบบผู้อาวุโสที่เป็นผู้นำไม่เป็นทางการของชุมชน และภูมิปัญญาของชุมชนในเรื่องการประกอบอาชีพและความเชื่อที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

การศึกษาองค์ประกอบในการดำรงอยู่ของกลุ่มธุรกิจขนาดย่อมในชุมชน
: ศึกษากรณี กลุ่มทอผ้าสีธรรมชาติ หมู่บ้านหนองขาม ตำบลนาชุมแสง
อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น

บงกช หงษ์คำมี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา องค์ประกอบในการดำรงอยู่ของกลุ่มธุรกิจขนาดย่อมในชุมชน การศึกษาครั้งนี้ได้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม และการสนทนากลุ่ม จากประชากรเป้าหมาย คือ กลุ่มธุรกิจทอผ้าสีธรรมชาติ หมู่บ้านหนองขาม ตำบลนาชุมแสง อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น โดยทำการศึกษาจากคณะกรรมการกลุ่ม สมาชิก และบุคคลภายนอก

ผลการวิจัย

1. องค์ประกอบด้านพัฒนาการกลุ่ม การจัดตั้งกลุ่มนั้นเกิดขึ้นจากปัญหา และความต้องการของสมาชิกกลุ่ม มิใช่เป็นการจัดตั้งจากนโยบายและความต้องการขององค์กรภายนอก กลุ่มนี้มีการดำเนินงานในลักษณะกลุ่มมาโดยตลอด กลุ่มมีความสามารถปรับตัว และแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยการตัดสินใจอย่างเป็นอิสระของกลุ่ม
2. องค์ประกอบในด้านการบริหารจัดการกลุ่ม กลุ่มมีการจัดองค์กร มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจน ผู้นำกลุ่มมีความเป็นประชาธิปไตย สมาชิกและคณะกรรมการมีส่วนร่วมกันในทุก ๆ ขั้นตอนการทำงาน ด้านการตลาดนั้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกน้อยกว่าด้านอื่น ๆ การบริหารจัดการกลุ่มมีประสิทธิภาพปานกลาง และสามารถบรรลุประสิทธิผลของกลุ่ม
3. องค์ประกอบในด้านสภาพแวดล้อม ในการดำรงอยู่ของกลุ่ม เพราะกลุ่มมีความสัมพันธ์และสามารถประสานทรัพยากรจากสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกชุมชน และขณะเดียวกันสภาพแวดล้อมภายนอกก็ต้องการผลประโยชน์ตอบแทนจากกลุ่ม

4. องค์ประกอบในด้านสวัสดิการภายในกลุ่ม กลุ่มดำรงอยู่ได้เพราะมีการจัดสวัสดิการภายในกลุ่มให้กับสมาชิกเพื่อสนองความต้องการในด้านต่าง ๆ เช่นด้านการช่วยเหลือให้คำปรึกษาทางความคิด ด้านการมีงานทำ การมีรายได้ การส่งเสริมความมั่นคงของครอบครัวและชุมชน

5. องค์ประกอบในด้านการบริหารจัดการการตลาดแลเหตุ กลุ่มดำรงอยู่ได้เพราะมีสับได้เพราะมีการบริหารจัดการทางด้านการตลาด และปริมาณการผลิต การกำหนดราคา และการประชาสัมพันธ์ด้านการตลาด นอกจากการบริหารจัดการการตลาดแล้ว กลุ่มสามารถระดมทุนทั้งภายในชุมชนและภายนอกชุมชน กลุ่มสามารถบริหารจัดการให้เงินทุนหมุนเวียนเพียงพอที่จะใช้จ่ายในการผลิต และขยายกองทุนของกลุ่มเพิ่มขึ้น

6. องค์ประกอบในด้านการบริหารจัดการการผลิต กลุ่มดำรงอยู่ได้เพราะสามารถจัดการองค์การผลิตโดยเฉพาะในครัวเรือน ด้านทุน แรงงาน วัตถุดิบ ช่วงเวลาการผลิต ทักษะประสบการณ์ในการผลิตให้สอดคล้องกับสภาพครัวเรือนในชุมชน และใช้ต้นทุนต่ำและให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของพัฒนากรในโครงการ
พัฒนาเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ประเวศน์ ศรีหาโคตร

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองนี้เพื่อที่จะศึกษา 1) ความเข้าใจของพัฒนากรเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ หลักการ และเนื้องานในโครงการพัฒนาเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชนบท จำแนกตามอายุ การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และรายได้ 2) ศึกษาบทบาทของพัฒนากรในโครงการพัฒนาเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชนบท 3) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของพัฒนากรในโครงการพัฒนาเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชนบท และ 4) ศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขในโครงการพัฒนาเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชนบท

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเป็นพัฒนากร จำนวน 250 คน จาก 32 อำเภอใน 5 จังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขตที่ 4 โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC⁺ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าไค - สแควร์ (Chi - Square)

ผลการศึกษา พบว่า ความเข้าใจของพัฒนากรเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ หลักการ และเนื้องานในโครงการพัฒนาเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชนบท พบว่า พัฒนกรมีความเข้าใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาหลายด้านพบว่ามีความเข้าใจในวัตถุประสงค์มากที่สุด รองลงมา คือ ความเข้าใจในเนื้องาน และความเข้าใจในหลักการ ร้อยละ 72.0, 64.4 และ 61.6 ตามลำดับ

บทบาทของพัฒนากรในโครงการพัฒนาเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชนบท พบว่า พัฒนกรมีบทบาทอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 75.6

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของพัฒนากรในการดำเนินงาน ตามโครงการพัฒนาเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชนบท พบว่า อายุ ประสบการณ์การทำงาน ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ ความเข้าใจในหลักการ และความพึงพอใจในงาน มีความสัมพันธ์กับบทบาทของพัฒนากร ส่วนรายได้ การศึกษา ความเข้าใจในเนื้องาน ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความหวังในผลประโยชน์ ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ความ

สัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และความสัมพันธ์กับชาวบ้าน ไม่มีความสัมพันธ์กับบทบาท
ของพัฒนากร

ปัญหาในการดำเนินงานในโครงการพัฒนาเด็ก จากการศึกษา พบว่า มีปัญหาผู้
เกี่ยวข้องทุกระดับขาดความรู้ ความเข้าใจทางวิชาการมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านนโยบาย
วัสดุครุภัณฑ์ และค่าตอบแทนผู้ดูแลเด็ก (Child attendant)

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข คือ ฝึกอบรมให้ความรู้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับเป็นประจำ
อย่างต่อเนื่อง ประสานงานกับหน่วยงานที่ดำเนินการโครงการพัฒนาเด็กเล็กเพื่อลดความ
ซ้ำซ้อน และสนับสนุนงบประมาณจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ ค่าตอบแทนผู้ดูแลเด็กอย่างเพียงพอ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเล่นพนัน : ศึกษากรณี

ในเขตเทศบาลเมืองเลย จังหวัดเลย

พันตำรวจโท พินิจ รุ่งแจ้ง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเล่นพนันและศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเล่นพนันของประชากรในเขตเทศบาลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเลย

ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้อาศัยในเขตเทศบาลเมืองเลย จำนวน 394 คน ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเคยเล่นพนัน 197 คน และกลุ่มไม่เล่น 197 คน กลุ่มที่เคยเล่นแยกอีกเป็นกลุ่มเคยเล่นและถูกจับกุม 97 คน ใช้วิธีจับฉลากจากผู้ถูกจับกุมระหว่างมกราคม – มิถุนายน 2538 อีกกลุ่มเป็นผู้เคยเล่นแต่ไม่ถูกจับกุม 100 คน ใช้วิธีจับฉลากจากผู้ที่ถูกขึ้นบัญชีไว้ ส่วนกลุ่มที่ไม่เล่น 197 คนนั้นใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มจาก 10 ชุมชนย่อย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC* และใช้สถิติ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไค – สแควร์ ปรากฏผลดังนี้

1. ปัจจัยที่เป็นคุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่า อายุ เพศ การศึกษา และอาชีพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเล่นพนันทั้งพฤติกรรมที่เป็นความถี่ในการเล่น และที่เป็นประเภทของการพนันซึ่งชอบเล่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนฐานะทางเศรษฐกิจไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเล่นพนันที่เป็นพฤติกรรมการเล่นพนันที่เป็น พฤติกรรมความถี่ แต่จะสัมพันธ์ในด้านประเภทของการพนันที่ชอบเล่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ปัจจัยที่เป็นคุณลักษณะทางสังคม พบว่า สถานภาพในครอบครัว อิทธิพลของกลุ่ม และการขัดเกลาทางสังคม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเล่นพนันทั้งพฤติกรรมที่เป็นความถี่ในการเล่น และที่เป็นประเภทของการพนันที่ชอบเล่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ปัจจัยที่เป็นคุณลักษณะทางจิตวิทยา พบว่า ความคาดหวัง ความพึงพอใจ ความตระหนักในด้านศีลธรรม และความตระหนักในด้านกฎหมาย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเล่นพนันทั้งพฤติกรรมที่เป็นความถี่ในการเล่น และที่เป็นประเภทของการพนันที่ชอบเล่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การเข้าร่วมโครงการส่งเสริมเกษตรกรปลูกป่าของเกษตรกรจังหวัด ขอนแก่น

ไพรัช เคนวิเศษ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) กระบวนการประชาสัมพันธ์โครงการส่งเสริมเกษตรกรปลูกป่าของสำนักงานป่าไม้จังหวัดขอนแก่นมุ่งเน้นบทบาทเจ้าหน้าที่รัฐในการนำโครงการไปเผยแพร่เกษตรกรจังหวัดขอนแก่น (2) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีโครงการส่งเสริมเกษตรกรปลูกป่า (3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมเกษตรกรปลูกป่าของเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น

การศึกษาระบบการประชาสัมพันธ์โครงการส่งเสริมเกษตรกรปลูกป่า ใช้การศึกษาเชิงคุณภาพจากผู้รู้ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมป่าไม้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้นำเกษตรกรรวมจำนวน 17 ราย วิเคราะห์เนื้อหาโดยใช้บรรยายเชิงพรรณนา การศึกษาระดับความคิดเห็นและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมเกษตรกรปลูกป่าใช้การศึกษาเชิงปริมาณ สุ่มตัวอย่างจากเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น 13 อำเภอ จำนวน 343 ราย จำแนกเป็นผู้เข้าร่วมโครงการ ๔ 221 ราย ผู้ไม่เข้าร่วมโครงการ ๔ 122 ราย ตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าฐานนิยม และค่า Chi – Square

ผลการศึกษา พบว่า

1. กระบวนการประชาสัมพันธ์โครงการส่งเสริมเกษตรกรปลูกป่าจังหวัดขอนแก่นได้เริ่มต้นจากสำนักงานป่าไม้จังหวัดขอนแก่นรับโครงการจากกรมป่าไม้มาดำเนินการส่งเสริมเกษตรกรตามโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 สำนักงานป่าไม้จังหวัดขอนแก่นได้ประชาสัมพันธ์โครงการส่วนใหญ่ผ่านระบบหน่วยงานราชการตามลำดับไปถึงเกษตรกร กล่าวคือ จากจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน จนถึงเกษตรกร การประชาสัมพันธ์ในแต่ละขั้นตอนใช้วิธีการประชุมชี้แจงและติดประกาศจังหวัด เชิญชวนให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๔ นอกจากนี้สำนักงานป่าไม้จังหวัดขอนแก่นได้ประชาสัมพันธ์โครงการผ่านสายงานภายนอก คือ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น จัดนิทรรศการ ผู้เข้ารับการอบรม และโทรศัพท์ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ๔ ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารจากสื่อบุคคลมากที่สุด จาก

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 60.9 เจ้าหน้าที่ป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 18.1 จากโทรทัศน์คิดเป็นร้อยละ 33.4 สื่อวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 11.7 หนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 2.9 และนิทรรศการ คิดเป็นร้อยละ 1.5 เกษตรกรได้แจ้งปัญหาและความต้องการผ่านกำนัน ผู้ใหญ่บ้านให้ประสานงานกับทางราชการช่วยเหลือในเรื่องการจัดหากล้าไม้และแหล่งจำหน่ายกล้าไม้ และสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร

2. ลักษณะทั่วไปของเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น เป็นเพศชาย ร้อยละ 63.6 อายุเฉลี่ย 48.8 ปี ระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ร้อยละ 76.4 เป็นสมาชิกกลุ่ม 1 กลุ่ม ได้รับการอบรมเฉลี่ย 1 ครั้ง มีรายได้ 53,289 บาทต่อปี มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย บุคลิกภาพเปิดเผย เกษตรกรกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการเห็นด้วยกับโครงการส่งเสริมเกษตรกรปลูกป่ามากที่สุด ได้แก่ เกษตรกรที่มีอายุ 49-91 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 1-6 เป็นสมาชิกกลุ่ม 1 กลุ่ม ได้รับการอบรมมากกว่า 6 ครั้ง มีบุคลิกภาพแบบเปิดเผย มีรายได้ 33,001-66,000 บาทต่อปี มีที่ดินถือครอง 41-771 ไร่ มีระดับการใช้ประโยชน์จากไม้มาก และมีแรงงานในครัวเรือนมากกว่า 3 คนขึ้นไป เกษตรกรที่เห็นด้วยกับโครงการ ฯ เข้าร่วมโครงการ ฯ ร้อยละ 75.8 และเกษตรกรที่ไม่เห็นด้วยเข้าร่วมโครงการ ฯ ร้อยละ 51.0 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ฯ ไม่เห็นด้วยกับเนื้อหาประเด็นหลักการ เหตุผลและวัตถุประสงค์โครงการ ฯ คิดเป็นร้อยละ 67.0 และประเด็นการส่งเสริม การติดตามผล และความคิดเห็นอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 65.0

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมเกษตรกรปลูกป่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า มีจำนวน 8 ปัจจัย ได้แก่ ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม ระดับความคิดเห็น บุคลิกภาพ ขนาดที่ดินถือครอง ช่องทางข่าวสาร ความถูกต้องของข่าวสาร และประโยชน์เชิงเปรียบเทียบ

กระบวนการและการยอมรับการจัดที่ดินในรูปหมู่บ้านป่าไม้

ของครัวเรือนราษฎรบ้านไทรทอง ตำบลดงมูล

อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

เมธี รุ่งแสง

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) กระบวนการจัดที่ดินในรูปหมู่บ้านป่าไม้ 2) การยอมรับหลักเกณฑ์และขั้นตอนการจัดที่ดินในรูปหมู่บ้านป่าไม้ 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับหลักเกณฑ์และขั้นตอนการจัดที่ดินในรูปหมู่บ้านป่าไม้ของครัวเรือนราษฎรบ้านไทรทอง ตำบลดงมูล อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ศึกษาแนวคิดและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิด และทำการศึกษาด้วยวิธีการเชิงปริมาณ แบบสัมภาษณ์ สัมภาษณ์กลุ่มของประชากรบ้านไทรทอง ตำบลดงมูล อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ปรากฏตามทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง ทั้งหมด 117 ครัวเรือน แต่เนื่องจากราษฎรบางส่วนไปทำงานในจังหวัดอื่นและมีการแจ้งรื้อถอนบ้านไปบ้างจึงทำการสัมภาษณ์ราษฎรที่เหลือจำนวน 83 ครัวเรือน แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่า Chi – Square

ผลการศึกษา พบว่า

1. การจัดที่ดินในรูปหมู่บ้านป่าไม้เป็นแนวทางหนึ่งที่รัฐนำมาใช้แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรที่เข้าไปยึดถือครอบครองที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้มีที่อยู่อาศัยและทำกินเป็นหลักแหล่งอย่างถูกกฎหมาย และขณะเดียวกันก็เป็นการแก้ไขปัญหาการขาดความสมดุลทางธรรมชาติอีกทางหนึ่งด้วย โครงการนี้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2518 ให้กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้ดำเนินงาน ในกระบวนการจัดที่ดิน กรมป่าไม้ได้กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เริ่มตั้งแต่การจัดทำแผนงานหลักการประชาสัมพันธ์ การแจ้งการครอบครองที่ดิน การตรวจสอบการถือครองที่ดิน การจัดสร้างสาธารณูปโภค การพิจารณาผู้ที่จะได้รับสิทธิการจัดที่ดิน การจัดลงแปลงที่ดินและการออกหนังสืออนุญาตให้แกราษฎรที่ได้รับการจัดที่ดินตามลำดับ สำหรับราษฎรบ้านไทรทองนี้ได้ดำเนินการตามขั้นตอนจนถึงการจัดสร้างสาธารณูปโภค อยู่ระหว่างการพิจารณาผู้ที่จะได้รับสิทธิการจัดที่ดิน เพื่อจัดลงแปลงที่ดินก็เกิดปัญหากับราษฎร เนื่องจากราษฎรไม่ยอมรับหลักเกณฑ์ในการจัดที่ดินในรูปหมู่บ้านป่าไม้บางประการ ประกอบกับนโยบาย

ของรัฐเปลี่ยนแปลงให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมดำเนินงานแทน การจัดที่ดิน
ในรูปหมู่บ้านป่าไม้จึงชะลอไว้ตั้งแต่ปี 2536

2. การยอมรับการจัดที่ดินในรูปหมู่บ้านป่าไม้ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การยอมรับ
หลักเกณฑ์การจัดที่ดินในรูปหมู่บ้านป่าไม้ และการยอมรับขั้นตอนการจัดที่ดินในรูปหมู่บ้าน
ป่าไม้ ในภาพรวมราษฎรยอมรับหลักเกณฑ์ในการจัดที่ดินในรูปหมู่บ้านป่าไม้ แบ่งเป็นกลุ่มที่
ยอมรับมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.6 รองลงมา ได้แก่ กลุ่มที่ยอมรับปานกลางและ
ยอมรับน้อยสุด คิดเป็นร้อยละ 42.2 และ 7.2 ตามลำดับ และราษฎรที่ยอมรับขั้นตอน
การจัดที่ดินในรูปหมู่บ้านป่าไม้ แบ่งเป็นกลุ่มที่ยอมรับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.2
รองลงมา ได้แก่ กลุ่มที่ยอมรับปานกลางและยอมรับน้อย คิดเป็นร้อยละ 28.6 และ 16.9
แต่ในหลักเกณฑ์และขั้นตอนบางประการราษฎรไม่ค่อยยอมรับ

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการจัดที่ดินในรูปหมู่บ้านป่าไม้ จากการ
ทดสอบมีความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปร ด้วยตัวสถิติ ไค - สแควร์ ที่ระดับความเชื่อมั่น
95.0 เปอร์เซนต์ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับหลักเกณฑ์การจัดที่ดินในรูปหมู่บ้านป่าไม้
คือ การรับรู้ข่าวสารความสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้นำและเพื่อนบ้าน ความสอดคล้อง กลวิธี
ในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ มนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ประจำโครงการ ฯ และความรู้
ความสามารถของเจ้าหน้าที่ประจำโครงการ ฯ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการจัดที่ดิน
ในรูปหมู่บ้านป่าไม้ คือ ความสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้นำและผู้นำและเพื่อน ความสอดคล้อง
และความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ประจำโครงการ ฯ

ความพึงพอใจในงานของทันตแพทย์และเภสัชกร ;

กรณีศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร

รุจี จารุภาชน์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง (1) ลักษณะทั่วไปของทันตแพทย์และเภสัชกร (2) ระดับความพึงพอใจ ความคิดเห็นความพึงพอใจ และสภาพการทำงานในอนาคต แลความแตกต่างในด้านต่าง ๆ กับความพึงพอใจในงาน (3) ปัญหาและข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงในการทำงานของทันตแพทย์และเภสัชกร

วิธีดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ใช้แบบสอบถามโดยเก็บข้อมูลกับประชากรเป้าหมาย คือ ทันตแพทย์และเภสัชกรที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร ทั้ง 4 แห่ง จำนวน 39 คน ได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 38 คน หน่วยการวิเคราะห์ ใช้ปัจเจกบุคคล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรทั้ง 4 แห่ง มีจำนวนทันตแพทย์และเภสัชกรเป็นเพศหญิงมากที่สุด ร้อยละ 60.5 เป็นเพศชาย ร้อยละ 39.5 มีอายุต่ำกว่า 30 ปีมากที่สุด ร้อยละ 71.1 สถานภาพสมรสเป็นโสดมากที่สุด ร้อยละ 52.6 ผู้สมรสแล้วมีบุตร 1 – 2 คนมากที่สุด ร้อยละ 28.9 ระดับเงินเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาทมากที่สุด ร้อยละ 68.4 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานไม่เกิน 5 ปีมากที่สุด ร้อยละ 73.7

สำหรับความพึงพอใจในงานของทันตแพทย์และเภสัชกร พบว่า ความพึงพอใจในงานโดยรวมทั้ง 10 องค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.08 โดยองค์ประกอบที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ความรับผิดชอบในงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.46 รองลงมาคือองค์ประกอบการยอมรับนับถือค่าเฉลี่ย 3.42 ส่วนองค์ประกอบที่มีความพึงพอใจต่ำที่สุด คือ องค์ประกอบความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน ค่าเฉลี่ย 1.58

ความคิดเห็นความพึงพอใจ และสภาพการทำงานในอนาคต ด้านความคิดเห็นความพึงพอใจของทันตแพทย์และเภสัชกร พบว่า พอใจ ร้อยละ 52.6 พอใจอย่างมาก ร้อยละ 13.2 เฉย ๆ ร้อยละ 13.2 ไม่พอใจ ร้อยละ 13.2 และไม่พอใจอย่างมาก ร้อยละ

7.8 สภาพการทำงานในอนาคตของทันตแพทย์และเภสัชกร พบว่า ปฏิบัติงานต่อไป ร้อยละ 57.9 ลาออก ร้อยละ 28.9 และย้ายออก ร้อยละ 13.2

การทดสอบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในงานกับตัวแปรอิสระต่าง ๆ พบว่า ระดับเงินเดือนที่ได้รับ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัย จำนวนชั่วโมงการสอนในภาควิชา และสภาพการทำงานต่อไปในอนาคต มีระดับความพึงพอใจในงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัญหาและข้อเสนอแนะ ที่ควรปรับปรุงในการทำงานของทันตแพทย์และเภสัชกร พบว่า ปัญหาในการทำงานคล้ายคลึงกันมากที่สุด คือ การไม่ได้รับเงินค่าตอบแทนวิชาชีพ ส่วนข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงในการทำงาน มีข้อเสนอแนะที่คล้ายคลึงกัน คือ ควรให้วิทยาลัยแต่ละแห่งปรับปรุงเพิ่มเติมในด้านสวัสดิการแก่อาจารย์

ทัศนคติและความต้องการของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน – พลตำรวจ
ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานีเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของกรมตำรวจ
พันตำรวจโทสมเกียรติ เกิดจรกิจ

บทคัดย่อ

การศึกษาทัศนคติและความต้องการของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน – พลตำรวจ ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของกรมตำรวจมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาทัศนคติของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน – พลตำรวจที่มีต่อสวัสดิการ 2) ศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการ และ 3) เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติและความต้องการด้านสวัสดิการที่มีสถานภาพทางสังคมแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาวิจัยเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน – พลตำรวจ ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี จำนวน 613 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อคำนวณค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ F – test และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

ผลการวิจัย

1. สถานภาพทางสังคมของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน – พลตำรวจ ส่วนมากมีระดับชั้นยศนายดาบตำรวจ คิดเป็น ร้อยละ 24.74 อายุไม่เกิน 30 ปี คิดเป็น ร้อยละ 40.24 อายุราชการไม่เกิน 10 ปี คิดเป็น ร้อยละ 47.90 สมรสแล้วอยู่กับคู่สมรส คิดเป็น ร้อยละ 74.24 วุฒิการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็น ร้อยละ 86.68 ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานีตำรวจภูธรระดับชนบท คิดเป็น ร้อยละ 42.30 รายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001 – 7,000 คิดเป็น ร้อยละ 43.73 รายจ่ายต่อเดือนมากกว่า 5,000 บาท คิดเป็น ร้อยละ 65.30 มีหนี้สินต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็น ร้อยละ 51.57 และจำนวนบุตรที่เลี้ยงดู 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 36.90
2. ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน – พลตำรวจ มีทัศนคติต่อการจัดสวัสดิการของกรมตำรวจอยู่ในระดับมาก
3. ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน – พลตำรวจ มีความต้องการด้านการสวัสดิการอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน – พลตำรวจที่มีสถานภาพทางสังคมกันมีทัศนคติต่อการจัดสวัสดิการโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน – พลตำรวจ ที่มีอายุราชการต่างกัน สถานภาพสมรสต่างกัน จำนวนบุตรที่เลี้ยงดู และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย และการรักษาพยาบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน – พลตำรวจที่มีสถานภาพปฏิบัติงานต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดสวัสดิการด้านที่พักอาศัยและด้านนันทนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ 0.05 ตลอดจนข้าราชการตำรวจชั้นประทวน – พลตำรวจ ที่มีระดับหนี้สินต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดสวัสดิการด้านการช่วยเหลือบุตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ 0.05

5. ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน – พลตำรวจ ที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกันมีความต้องการด้านการจัดสวัสดิการโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีระดับยศต่างกันจะมีความต้องการสวัสดิการด้านสงเคราะห์ตำรวจและครอบครัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ 0.05 ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน – พลตำรวจที่มีจำนวนบุตรที่เลี้ยงดูต่างกันมีความต้องการสวัสดิการ ด้านการช่วยเหลือบุตร และด้านนันทนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ 0.05 ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน – พลตำรวจ ที่มีสถานภาพปฏิบัติงานต่างกันมีความต้องการด้านการสงเคราะห์ตำรวจ และครอบครัว และด้านนันทนาการต่างกันอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ 0.05 ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน – พลตำรวจที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความต้องการสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย และด้านการช่วยเหลือบุตรต่างกันอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ 0.05 และข้าราชการตำรวจชั้นประทวน – พลตำรวจที่มีระดับหนี้สินต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านที่พักอาศัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับการพึงพิงของป่ากับเศรษฐกิจครัวเรือนและความสัมพันธ์
ทางสังคมของราษฎรบ้านหนองแซง ตำบลนาตาล อำเภอกำแพงแสน
จังหวัดกาฬสินธุ์

วิระวัฒน์ ฉันทกานันท์

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินมูลค่าเชิงเศรษฐกิจของป่าในป่าสงวนแห่งชาติ ปาดงมดูล จังหวัดกาฬสินธุ์ (2) วิเคราะห์ระดับการพึงพิงของป่าของชุมชนบ้านหนองแซง (3) ศึกษาอิทธิพลของลักษณะเศรษฐกิจครัวเรือนและความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อระดับการพึงพิงของป่าของชุมชน บ้านหนองแซง

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้กำหนดขึ้นจากแนวทางที่ได้จากทบทวนวรรณกรรมในเรื่องแนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมแนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจชุมชน ชนบท และแนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางสังคมและความตระหนักต่อสถานการณ์ ประกอบกับการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินมูลค่าเชิงเศรษฐกิจของป่าในป่าสงวนแห่งชาติปาดงมดูล จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้การศึกษาเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 7 ราย โดยใช้แบบแนวทางสัมภาษณ์ การศึกษาข้อมูลทุติยภูมิและการสังเกตการณ์ ประกอบกับการศึกษาเชิงปริมาณจากการสำรวจภาคสนาม สำหรับการวิเคราะห์ระดับการพึงพิงของป่าของชุมชน บ้านหนองแซงและการศึกษาอิทธิพลของลักษณะเศรษฐกิจครัวเรือน และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อระดับการพึงพิงของป่าของชุมชนบ้านหนองแซง ใช้การศึกษาเชิงปริมาณจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรทั่วไป จำนวน 180 ครัวเรือน ซึ่งการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science / SPSS) ค่าสถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าไค - สแควร์ และการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ผลการศึกษา

1. มูลค่าเชิงเศรษฐกิจของป่าในป่าสงวนแห่งชาติป่าดงมูล จังหวัดกาฬสินธุ์ มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 197,402,327 บาท/ปี โดยแยกออกเป็นไม้พื้น จำนวน 70 ชนิด ปริมาณ 2,196,810 ลูกบาศก์เมตร มูลค่า 127,226,322 บาท พืชผักป่า จำนวน 32 ชนิด ปริมาณ 2,845,104 กิโลกรัม มูลค่า 27,754,496 บาท เห็ด จำนวน 11 ชนิด ปริมาณ 206,695 กิโลกรัม มูลค่า 12,775,104 บาท ผลไม้ป่า จำนวน 35 ชนิด ปริมาณ 1,021,133 กิโลกรัม มูลค่า 10,059,166 บาท สมุนไพร จำนวน 116 ชนิด ปริมาณ 3,539,459 กิโลกรัม มูลค่า 12,405,746 บาท แมลงกินได้ จำนวน 9 ชนิด ปริมาณ 38,232 กิโลกรัม มูลค่า 2,106,830 บาท และพืชหัตถกรรม จำนวน 12 ชนิด ปริมาณ 1,836,957 กิโลกรัม มูลค่า 5,074,663 บาท

2. ระดับการพึ่งพิงของป่าของชุมชนบ้านหนองแซง พบว่า ส่วนของมูลค่าของป่าที่เก็บหาได้ต่อรายได้ครัวเรือน เท่ากับร้อยละ 5.77 โดยแยกเป็นสัดส่วนของป่าที่บริโภคในครัวเรือน ร้อยละ 3.75 และจำหน่ายร้อยละ 2.02 ส่วนมูลค่าของป่าที่ชุมชนบ้านหนองแซงเก็บหาได้มี มูลค่ารวมทั้งสิ้น 3,181,117 บาท/ปี โดยแยกออกเป็นไม้พื้น จำนวน 14 ชนิด ปริมาณ 2,866 ลูกบาศก์เมตร มูลค่า 1,003,580 บาท พืชผักป่าจำนวน 12 ชนิด ปริมาณ 17,559 กิโลกรัม มูลค่า 479,610 บาท เห็ด จำนวน 9 ชนิด ปริมาณ 10,620 กิโลกรัม มูลค่า 705,632 บาท ผลไม้ป่า จำนวน 6 ชนิด ปริมาณ 15,992 กิโลกรัม มูลค่า 319,738 บาท สมุนไพร จำนวน 4 ชนิด ปริมาณ 1,711 กิโลกรัม มูลค่า 170,897 บาท แมลงกินได้ จำนวน 6 ชนิด ปริมาณ 6,000 กิโลกรัม มูลค่า 237,047 บาท และพืชหัตถกรรม จำนวน 3 ชนิด ปริมาณ 114,552 กิโลกรัม มูลค่า 264,613 บาท สำหรับจำนวนครัวเรือนที่เก็บหาของป่าชนิดต่าง ๆ นั้น แยกออกได้เป็นเก็บหาไม้พื้นร้อยละ 92.8 เก็บหาพืชผักป่าร้อยละ 86.7 เก็บหาเห็ดร้อยละ 88.3 เก็บหาผลไม้ป่าร้อยละ 87.3 เก็บหาสมุนไพรร้อยละ 0.6 เก็บหาแมลงกินได้ร้อยละ 74.4 และเก็บหาพืชหัตถกรรมร้อยละ 73.3

3. อิทธิพลของลักษณะเศรษฐกิจครัวเรือน และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อระดับการพึ่งพิงของป่าของชุมชนบ้านหนองหนองแซง พบว่า ครัวเรือนที่มีระดับการพึ่งพิงของป่าสูง จะมีขนาดครัวเรือนระหว่าง 7 – 11 คน มีจำนวนแรงงานเชิงเศรษฐกิจในครัวเรือนระหว่าง 5 – 8 คน มีอาชีพหลักค้าขาย มีรายได้ครัวเรือน ระหว่าง 5,570 – 50,000 บาท/ปี

มีขนาดที่ดินถือครองจำนวน 16 – 50 ไร่ มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีระบบเศรษฐกิจของครัวเรือนแบบยังชีพ มีระดับเทคโนโลยีในการผลิตปานกลาง มีระดับเทคโนโลยีในการฟุ้งฟิงของป่าต่ำ มีสถานภาพทางสังคมต่ำ มีความผูกพันทางสังคมน้อย และมีความตระหนักต่อสถานการณ์ทรัพยากรป่าไม้ไม่พอ เมื่อทำการทดสอบ ความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปร ด้วยค่าสถิติไค – สแควร์ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.0 เปอร์เซนต์ พบว่า ปัจจัยที่ทำการศึกษา (12 ปัจจัย) ได้แก่ ขนาดครัวเรือน จำนวนแรงงานเชิงเศรษฐกิจ อาชีพหลัก รายได้ครัวเรือน การถือครองที่ดิน ฐานะทางเศรษฐกิจ ระบบเศรษฐกิจ ระดับเทคโนโลยีในการผลิต ระดับเทคโนโลยีในการฟุ้งฟิงของป่า สถานภาพทางสังคม ความผูกพันทางสังคม และความตระหนักต่อสถานการณ์ทรัพยากรป่าไม้ ทุกปัจจัยไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการฟุ้งฟิงของป่า และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างหลายตัวแปรด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.0 เปอร์เซนต์ ปรากฏ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการฟุ้งฟิงของป่ามีเพียงปัจจัยเดียว คือขนาดครัวเรือนซึ่งสามารถทำนายระดับการฟุ้งฟิงของป่าประมาณร้อยละ 2.42 ($R^2 = 0.0242$)

การประเมินผลโครงการพัฒนาชุมชน : กรณีโครงการพัฒนาเด็กและ
ครอบครัวในชนบท องค์การ อีกอล ของ ฟรอนเทียร์ จังหวัดบุรีรัมย์
ภาคี ผลเจริญ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับครัวเรือนที่มีเด็กอายุ 0 – 5 ปีในชุมชน (2) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ ฯ ว่าบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ หรือไม่เพียงใด และ (3) เพื่อประเมินข้อคิดเห็นของชาวบ้านที่มีต่อการดำเนินงานของโครงการ ฯ ในภาพรวม

ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ ได้จากข้อมูล 2 แหล่ง คือ ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่แบบสำรวจข้อมูลเบื้องต้น แผนการดำเนินงานของโครงการประจำปี และรายงานผลการดำเนินงานประจำ 3 เดือนของโครงการ ฯ และแหล่งที่สอง ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ประชากรกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งการจดบันทึกภาคสนามในประเด็นคำถามต่าง ๆ จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ฯ ระหว่างการเยี่ยมชมพื้นที่ของโครงการ ฯ

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับครัวเรือนที่มีเด็กอายุ 0 – 5 ปี ในพื้นที่ดำเนินงานของโครงการ ฯ พบว่า ผู้ปกครองเด็กมีอายุเฉลี่ย 39 ปี ส่วนใหญ่เป็นมารดาเด็ก จบการศึกษาภาคบังคับประถมศึกษาตอนต้น มีการทำงานเป็นอาชีพหลัก และการรับจ้างเป็นอาชีพรอง และงานยามว่างหลังอาชีพหลักและรอง ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำอะไรเลย ผู้ที่หารายได้ในกเลี้ยงดูครัวเรือนส่วนใหญ่ คือหัวหน้าครอบครัว เกี่ยวกับภะวะหนี้สินของครัวเรือน ฯ ปรากฏว่าเกือบทุกครัวเรือนมีหนี้สิน ประเภทของหนี้ส่วนมาก คือการเป็นหนี้ในระบบ นอกจากหนี้เกือบทุกครัวเรือนมีการอพยพไปใช้แรงงานในต่างถิ่น โดยเฉพาะการไปรับจ้างใช้แรงงานที่กรุงเทพฯ ฯ และภายในตัวเมืองบุรีรัมย์ ลักษณะการได้รับผลตอบแทนส่วนใหญ่ได้รับเป็นรายวัน สภาพปัญหาเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กในครัวเรือน ได้แก่ ปัญหาที่เกี่ยวกับด้านสุขภาพอนามัย และการพัฒนาการเด็ก

2. การบรรลุผลสำเร็จของการดำเนินงานของโครงการ ฯ เมื่อพิจารณาจากเกณฑ์ชี้วัด พบว่า ผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและครอบครัว การดำเนินงานส่งเสริมองค์กรชาวบ้านให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กและและชุมชน และการดำเนินงานในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานและทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา ได้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และมีเพียงการดำเนินงานการให้การศึกษาผู้ปกครองในการเลี้ยงดูและการพัฒนาเด็กที่ยังไม่บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

3. การประเมินจากข้อคิดเห็นของชาวบ้านในพื้นที่ดำเนินงาน พบว่าทุกประเด็นที่ได้รับการประเมินจากชาวบ้านในพื้นที่ดำเนินงาน ชาวบ้านส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อโครงการ ฯ ชาวบ้านมีความพึงพอใจในการดำเนินงาน เห็นว่าโครงการ ฯสามารถตอบสนองของความต้องการของชาวบ้านในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของและครอบครัวได้เป็นอย่างดี ทั้งยังทำให้ชาวบ้านได้มีความรู้โครงการ ฯ ที่เป็นข้อมูลข่าวสารการพัฒนาเด็ก ช่วยให้ชาวบ้านได้มีความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาเด็กและชุมชนมากขึ้นกว่าเดิม

บทบาทสภาตำบลในการพัฒนาป่าชุมชน :
กรณีศึกษาสภาตำบลส่วนหม่อน อำเภอัญญาจักรี จังหวัดขอนแก่น
สุพจน์ ศิริสุนทร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่และวิธีการของสภาตำบลในการพัฒนาป่าชุมชน 2) เพื่อศึกษาผลของการพัฒนาป่าชุมชนของสภาตำบลและ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครัวเรือนที่อาศัยใกล้เขตป่าชุมชนต่อแนวทางการพัฒนาป่าชุมชนของสภาตำบล เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการเก็บข้อมูลภาคสนามนานกว่า 1 ปี โดยผู้วิจัยได้ดำเนินงานร่วมกับองค์กรชุมชนมาตลอด และการวิจัยเชิงปริมาณด้วยการสุ่มตัวอย่างครัวเรือนที่อาศัยใกล้เขตป่าจำนวน 7 หมู่บ้าน รวม 259 ครัวเรือน เพื่อสอบถามความคิดเห็นและลักษณะการมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาป่าชุมชนของสภาตำบล

ผลการวิจัย พบว่า ตำบลส่วนหม่อน ประกอบด้วย 14 หมู่บ้าน มีครัวเรือน 1,480 ครัวเรือน ประชากร 6,681 คน มีพื้นที่ป่าชุมชน 12,000 ไร่ และได้กันออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าโคกหลวง มีทั้งป่าธรรมชาติและป่าเศรษฐกิจยุคาลิปตัส อยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการสภาตำบล ซึ่งมีบทบาทปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ในการดำเนินงานพัฒนาป่าชุมชนอาศัยวิธีการที่สำคัญ คือ การกำหนดเขตป่าชุมชนพร้อมรังวัดขึ้นทะเบียนให้ถูกต้อง มีการอนุรักษ์และบำรุงรักษาป่าโดยปลูกต้นไม้เพิ่มเติม การกำหนดกฎระเบียบควบคุม การแบ่งสรรผลประโยชน์จากการขายไม้เศรษฐกิจเพื่อเป็นกองทุนพัฒนาหมู่บ้านโดยแบ่งสรรงบประมาณให้ทุกหมู่บ้านในตำบลอย่างยุติธรรม แต่ละหมู่บ้านจะนำเงินไปใช้ในกิจกรรมพัฒนาของตนหรือให้ครัวเรือนต่าง ๆ กู้ยืมอัตราดอกเบี้ยต่ำ รวมทั้งการให้เงินช่วยเหลือกลุ่มแม่บ้านและการสร้างสิ่งสาธารณูปโภคต่าง ๆ ส่วนการขจัดความขัดแย้งในท้องถิ่นสภาตำบลได้เจรจาประนีประนอมกับกลุ่มผู้บุกรุกป่าชุมชน ถ้าหากรายใดมีปัญหามาก จะขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ของรัฐช่วยดำเนินการ

ผลการพัฒนาป่าชุมชน พบว่า การมีส่วนร่วมของครัวเรือนที่อาศัยอยู่ใกล้เขตป่าชุมชนอยู่ในระดับมาก โดยให้ความร่วมมือไม่บุกรุกและตัดไม้ การช่วยสอดส่องและสำรวจปัญหาป่าชุมชน และรายงานต่อคณะกรรมการ การร่วมปลูกป่า ดูแลรักษา และการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสภาตำบล การเพิ่มรายได้ชุมชนมี 2 ระดับ คือ ระดับครัวเรือน มีการเปลี่ยนแปลงฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้นและมีรายได้จากการปลูกป่าเศรษฐกิจเพิ่มเติม ระดับ

ชุมชนจะได้รับการแบ่งสรรเงินกองทุนพัฒนาหมู่บ้านอย่างยุติธรรม สำหรับการสร้างเครือข่ายองค์กรท้องถิ่นด้านการพัฒนาป่าชุมชน พบว่า คริวเรือนและหมู่บ้านต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงมีการยอมรับการปลูกป่าเศรษฐกิจ (ยูคาลิปตัส) และนำไปปลูกในที่ดินสาธารณะ ประโยชน์ของหมู่บ้านและที่ทำกินของตนเพิ่มขึ้น การให้ความร่วมมือไม่นำฝูงสัตว์เข้าไปเลี้ยงในพื้นที่ป่าปลูกที่มีอายุน้อยกว่า 1 ปี การช่วยประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานพัฒนาป่าชุมชน ส่วนความคิดเห็นของชาวบ้านต่อความสามารถในการดำเนินงานป่าชุมชน การบริหารกองทุนและแนวทางการจัดการป่าชุมชนของสภาตำบลอยู่ในระดับมาก นั่นคือมีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานของรัฐอย่างได้ผลดี มีกำหนดเขตป่าชุมชนได้ชัดเจน การแบ่งสรรผลประโยชน์ จากป่าชุมชนอย่างยุติธรรม และชาวบ้านได้ให้ข้อเสนอต่อสภาตำบล คือควรกำหนดโครงการพัฒนาป่าชุมชนไว้ในแผนพัฒนาฯ 5 ปี รัฐควรมีกฎหมายรองรับการจัดการป่าชุมชนและมีงบประมาณสนับสนุนและสภาตำบลควรตำบลสร้างความตระหนัก และปลูกฝังแนวทางการจัดการป่าชุมชนสู่ภาคปฏิบัติ ไปยังกลุ่มสังคมอื่น ๆ ทุกระดับ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับมีหลักประกันสุขภาพของครอบครัว :

กรณีศึกษาอำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี

อดุลย์ ศรีนันทะ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้วัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะบางประการของครอบครัวในอำเภอโนนสะอาด 2) ศึกษาร้อยละของการมีหลักประกันสุขภาพของครอบครัวในอำเภอโนนสะอาด 3) ศึกษาปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับการมีหลักประกันสุขภาพของครอบครัว 4) ศึกษารูปแบบของการแสวงหาบริการสาธารณสุข เมื่อเจ็บป่วยของครอบครัวที่มีสมาชิกยังไม่มีหลักประกันสุขภาพครบ 5) เพื่อศึกษาความต้องการด้านบริการสาธารณสุขของครอบครัวที่มีสมาชิกยังไม่มีหลักประกันสุขภาพครบ โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ครอบครัวในอำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 392 ครอบครัว การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ สถิติที่ใช้ประกอบด้วย ร้อยละ และไค-สแควร์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) หัวหน้าครอบครัว มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี และอายุระหว่าง 40 – 49 ปี ร้อยละ 30.4 เป็นเพศชาย ร้อยละ 87.5 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 88.5 มีขนาดสมาชิกในครอบครัว อยู่ระหว่าง 4 – 6 คน ร้อยละ 69.6 ระดับรายได้ส่วนใหญ่ของครอบครัวต่ำกว่า 2,800 บาทต่อเดือน ร้อยละ 64.0

2) ครอบครัวที่มีสมาชิกมีหลักประกันสุขภาพครบทุกคน คิดเป็น ร้อยละ 51.8 ส่วนครอบครัวที่มีสมาชิกมีหลักประกันสุขภาพแต่ไม่ครบทุกคน มีร้อยละ 37.0 และครอบครัวที่มีสมาชิกทุกคนไม่มี หลักประกันสุขภาพ มีร้อยละ 11.2

3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีหลักประกันสุขภาพของครอบครัว พบว่า

3.1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ และระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัว มีความสัมพันธ์กับการมีหลักประกันสุขภาพของครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2) ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ระบายได้ของครอบครัว ความคาตหมายประโยชน์ต่อหลักประกันสุขภาพ ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักประกันสุขภาพ ประสบการณ์ที่เคยรักษากับสถานบริการสาธารณสุขในระบบหลักประกันสุขภาพ ความเชื่อเกี่ยวกับสาเหตุการเกิดโรคมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3) ปัจจัยอิทธิพลจากชุมชน คือ ระดับการมีหลักประกันสุขภาพของกลุ่มเครือญาติ มีความสัมพันธ์กับการมีหลักประกันสุขภาพของครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4) ปัจจัยความพึงพอใจต่อสถานบริการสาธารณสุข คือ ความพึงพอใจต่อคุณภาพบริการของโรงพยาบาล มีความสัมพันธ์กับการมีหลักประกันสุขภาพของครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) ครอบครัวที่มีสมาชิกยังไม่มีหลักประกันสุขภาพ มีการเจ็บป่วยในรอบปีที่ผ่านมาคิดเป็นร้อยละ 64.0 ซึ่งมีการปฏิบัติตัวเมื่อเจ็บป่วยโดยการไปรักษาที่โรงพยาบาลของรัฐมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.1 รองลงมา ได้แก่ ไปซื้อยาจาก ศสมช. ร้อยละ 12.4 ไปรักษาที่สถานเอนามัย ร้อยละ 10.7 หากครั้งแรกรักษาไม่หายขาดจะไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลของรัฐ ร้อยละ 68.3 รองลงมา ไปรักษาที่โรงพยาบาลเอกชน ร้อยละ 13.4

5) ครอบครัวที่มีสมาชิกยังไม่มีหลักประกันสุขภาพต้องการไปรักษาที่โรงพยาบาลของรัฐถึง ร้อยละ 77.2 รองลงมา ได้แก่ ต้องการไปรักษาที่สถานเอนามัย ร้อยละ 10.6 นอกจากนี้สำหรับความต้องการปรับปรุงสถานบริการสาธารณสุขให้ดีขึ้นนั้น พบว่า

5.1) กลุ่มครอบครัวเหล่านี้ ต้องการให้มีการปรับปรุงสถานเอนามัยในเรื่องความสะดวกในการให้บริการนอกเวลา ร้อยละ 30.2 รองลงมา ได้แก่ ต้องการให้ปรับปรุงในเรื่องอัตรยาศัยของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ร้อยละ 19.0 คุณภาพเครื่องมือแพทย์ ร้อยละ 15.3 และคุณภาพของยาที่ใช้รักษา ร้อยละ 11.6

5.2) ส่วนความต้องการปรับปรุงโรงพยาบาลนั้น สิ่งที่ต้องการให้ปรับปรุงมากที่สุด คือ อัตรยาศัยของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ร้อยละ 24.9 รองลงมา ได้แก่ ความสะดวกในขั้นตอนการให้บริการ ร้อยละ 17.5 คุณภาพเครื่องมือแพทย์ ร้อยละ 15.9 ความสะดวกในการให้บริการนอกเวลา ร้อยละ 13.2 และความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ตรวจรักษา ร้อยละ 10.1

การศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มสตรี :
กรณีศึกษาศูนย์ฝึกอาชีพบ้านวังชัย ตำบลวังชัย อำเภอน้ำพอง
จังหวัดขอนแก่น

เสริมเกียรติ เกษมสุข

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านและเพื่อศึกษาถึงองค์ประกอบที่มีผลต่อการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มสตรี ศูนย์ฝึกอาชีพบ้านวังชัย ตำบลวังชัย อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น การศึกษาครั้งนี้ได้ใช้การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการเก็บข้อมูลด้วยการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิด การใช้แนวทางการสัมภาษณ์ การพูดคุยกลุ่มย่อยแบบไม่เป็นทางการจากประชากรเป้าหมาย คือกลุ่มสตรีศูนย์ฝึกอาชีพบ้านวังชัยตำบลวังชัย อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น และบุคคลภายนอก

ผลการวิจัย

1. การศึกษาประวัติความเป็นมาของบ้านวังชัย

บ้านวังชัยเริ่มตั้งเป็นหมู่บ้านเมื่อปี พ.ศ. 2433 ต่อมาได้แยกหมู่บ้านเป็น หมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 6 โดยแยกออกจากหมู่ 1 ในปี พ.ศ. 2452 และปี พ.ศ. 2459 ตามลำดับ แต่ถึงแม้จะแยกหมู่บ้านกันก็ตาม ราษฎรทั้ง 3 หมู่บ้าน ก็ยังมีความผูกพันเสมือนหนึ่งเป็นคนบ้านเดียวกัน มีวัฒนธรรมประเพณีอย่างเดียวกัน มีแหล่งปฏิบัติธรรมคือวัดแห่งเดียวกัน มีการทำบุญประเพณีร่วมกัน มีสถานศึกษาคือโรงเรียนให้บุตรหลานใช้เป็นที่ศึกษาเล่าเรียนด้วยกัน ราษฎรส่วนใหญ่ในปัจจุบันประกอบอาชีพรับจ้างตามโรงงานอุตสาหกรรม ห้างร้านต่าง ๆ แทนการทำนา ทำไร่ เนื่องจากสภาพดินฟ้าอากาศไม่เอื้ออำนวย และเป็นเหตุผลหนึ่งที่มีส่วนให้สตรีในหมู่บ้านร่วมกัน จัดตั้งกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรม เพื่อหารายได้ช่วยเหลือครอบครัว ซึ่งมีแหล่งทำงานที่ศูนย์ฝึกอาชีพบ้านวังชัย ในปัจจุบัน

2. การศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มสตรี

2.1 องค์ประกอบทางด้านภูมิหลังและการพัฒนากลุ่ม ฯ การจัดตั้งกลุ่ม ฯ เกิดจากสมาชิกรวมตัวกันขึ้นมาเองแบบไม่เป็นทางการมีจำนวนสมาชิกเริ่มแรก 30 คน และปัจจุบันมีจำนวนสมาชิก 40 คน โดยสมาชิกกลุ่ม ฯ ได้รับการสนับสนุนในการเข้าร่วมกิจกรรมภายในศูนย์ ฯ จากครอบครัวของตนด้วยดีทุกคน การดำเนินกิจกรรมสมาชิกต่างมีบทบาทหน้าที่ในการร่วมกันทำงาน ตามบทบาทหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมายทั้งนี้ตามข้อตกลงหรือตามกฎ

ระเบียบที่สมาชิกได้ร่วมกันกำหนดไว้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่สมาชิกทุกคนกำหนดไว้

2.2 องค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ วัตถุประสงค์และวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกลุ่ม ฯ ก็คือการทำสมาชิกทุกคนมีรายได้ที่จะนำไปช่วยเหลือครอบครัวของตนนับว่าภาวะทางเศรษฐกิจมีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของสมาชิกและคนทั่วไป ศูนย์ ฯ ดำเนินกิจกรรมมาได้จนถึงทุกวันนี้ ก็เพราะองค์ประกอบด้านนี้มีส่วนช่วยเหลือ ทั้งนี้เพราะช่วยให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่ง สามารถนำเงินส่วนนี้ไปปลดเปลื้องหนี้สินที่ตนมีอยู่ได้ นอกจากนี้ยังมีเงินเก็บออมจากการที่นำรายได้ที่ได้จากการแบ่งปันในการร่วมกิจกรรมผลิตสินค้าออกจำหน่ายฝากไว้กับ ธ.ก.ส. สาขาน้ำพอง (ตามข้อตกลงที่สมาชิกได้กำหนด ให้สมาชิกฝากกับ ธ.ก.ส. อย่างน้อยเดือนละ 50 บาท) และบางส่วนของสมาชิกบางรายเก็บไว้เอง นอกจากนี้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นมาซึ่งนำไปใช้ในครอบครัวของตนเองได้ ทำได้สมาชิกลดค่าใช้จ่ายในครอบครัวไปได้มาก

2.3 องค์ประกอบทางการจัดการ และการจัดการการผลิต เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้ศูนย์ ฯ ดำเนินกิจกรรมมาได้จนถึงปัจจุบันนี้ โดยทางกลุ่มฯ ใช้วิธีการจัดการการผลิตแบบง่าย ๆ มีการวางแผนการผลิต การกำหนดต้นทุนที่ใช้ในการผลิตสินค้าแต่ละชนิด คิดค้นปรับปรุงผลิตภัณฑ์ที่กลุ่ม ฯ ผลิตให้ถูกใจลูกค้า รวมทั้งการจัดการด้านการผลิตเพื่อให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มกิจกรรมย่อยนั้น ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นทุกคน จะทำให้สินค้าผลิตได้ทันเวลาตามที่ลูกค้าต้องการ ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ

2.4 องค์ประกอบทางการบริหารจัดการด้านการตลาด กลุ่ม ฯ ได้จัดการบริหารงานด้านนี้ โดยมีมีการวางแผนการตลาด มีการกำหนดราคาสินค้า จัดหาแหล่งตลาดจำหน่ายสินค้ากำหนดสีสัน รูปแบบผลิตภัณฑ์ รวมทั้งวิธีการจำหน่ายสินค้าเพื่อให้ปริมาณยอดขายสินค้าของกลุ่ม ฯ เพิ่มขึ้นไปเรื่อย ๆ

2.5 องค์ประกอบทางเทคนิควิทยา และสภาวะแวดล้อมของกลุ่ม ฯ กลุ่มฯ พยายามค้นหาวิธีการผลิตที่ใช้วิธีการแบบง่าย ๆ ประหยัด ไม่ใช่เครื่องมือสมัยใหม่ที่มีราคาแพง แต่จะใช้เครื่องมือที่ศูนย์ ฯ มีอยู่และวิธีการแบบธรรมชาติช่วยในการผลิต นอกจากนี้ยังได้คำนึงถึงวัฒนธรรมของผู้บริโภคเพื่อจะได้เป็นตัวกำหนดในการผลิตสินค้าแต่ละประเภท

2.6 องค์ประกอบด้านสวัสดิการของกลุ่ม ฯ กลุ่ม ฯ ได้จัดสวัสดิการทางด้านการเงินให้สมาชิกกู้ยืมไปลงทุน ในกิจกรรมที่ตนร่วมกับสมาชิกกลุ่ม ฯ จะร่วมกันทำในกิจกรรมหลัก 4 กิจกรรมนั้น และมีฝ่ายให้สมาชิกกลุ่มทอผ้าได้ยืมโดยตีราคาเท่ากับราคาท้องตลาด และมีการแบ่งปันกำไร โดยคิดตามจำนวนผ้าที่ทอได้ของแต่ละคน

ปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของกำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจด้านงานสอบสวน

สถานีตำรวจภูธรอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร :

กรณีศึกษาอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร

พันตำรวจโทเสน่ห์ สุขกมล

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาวิจัยลักษณะส่วนบุคคล และปัจจัยด้านจิตวิทยาสังคมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจด้านการสอบสวน สถานีตำรวจภูธรอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร 3) เพื่อศึกษาปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจด้านงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูลวิจัย โดยใช้ประชากรตัวอย่าง 127 คน ซึ่งเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร และใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ วิเคราะห์ข้อมูล หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ ไค - สแควร์ หาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล พบว่า สถานภาพตำแหน่งปัจจุบัน ร้อยละ 92.1 มีอายุระหว่าง 40 – 50 ปี ร้อยละ 46.5 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 67.7 สถานภาพสมรสปัจจุบันสมรสอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 98.4 ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 16 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 48.8 มีอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 88.2 และมีรายได้ต่ำกว่า 2,800 บาท ร้อยละ 49.6

สำหรับปัจจัยด้านจิตวิทยาสังคม พบว่า ด้านบุคลิกภาพ ระดับดีมาก ร้อยละ 48.8 ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับตำรวจ ระดับดีปานกลาง ร้อยละ 59.1 และด้านประสบการณ์เกี่ยวกับคดี ระดับดีปานกลาง ร้อยละ 49.6

2. ความคิดเห็นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจด้านงานสอบสวน พบว่า มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 1.906 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = .444 สรุปได้ว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ “ปานกลาง”

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับความคิดเห็นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจด้านงานสอบสวนมี 5 ตัวแปร คือ ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง อาชีพ และด้านจิตวิทยาสังคมโดยรวม ด้านบุคลิกภาพ และด้านประสบการณ์เกี่ยวกับคดี มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับความคิดเห็นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คือ สถานภาพของตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ และด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับตำรวจ ไม่มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของแรงงานไทยในสิงคโปร์

ผ่องเพ็ญ เจียมสาธิต

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐานการปรับตัวของแรงงานไทยที่ไปทำงานในสิงคโปร์ โดยเลือกศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างแรงงานไทย ที่มารับการตรวจสุขภาพที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ระหว่างปี 2539 จำนวน 200 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) การศึกษาทำโดยการสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ โดยหาค่าเฉลี่ยร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Square) โดยยอมรับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้วัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะส่วนบุคคลและสภาพทางสังคมบางประการ 2) ศึกษาระดับการปรับตัว 3) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัว 4) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางด้านสุขภาพ 5) หาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสุขภาพของแรงงานไทย

ผลการศึกษา พบว่า

1. คุณลักษณะส่วนบุคคลและสภาพทางสังคม

กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 93.0 เป็นชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 42.0 จบการศึกษาระดับประถม ร้อยละ 68.5 สถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 75.5 มีบุคลิกภาพด้านบวก คือมีความกระตือรือร้นและพร้อมที่จะปรับตัวให้สามารถทำงานได้ ส่วนใหญ่เป็นคนในชนบทประกอบอาชีพเกษตร ร้อยละ 36.0 มีรายได้ขณะอยู่ประเทศสิงคโปร์ระหว่าง 10,001-20,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 37.5 และมีภาระหนี้สินซึ่งเกิดจากการเดินทางไปขายแรงงานระหว่าง 30,000-100,000 บาท ร้อยละ 32.0

ผู้ชายแรงงานมีความเห็นว่า ที่พักระหว่างการทำงานในสิงคโปร์ไม่เหมาะสม คือเป็นที่พักซึ่งไม่มีความสะดวกสบาย ร้อยละ 55.5 ต้องทำงานวันละ 48 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ร้อยละ 69.5 ได้รับการพักผ่อนไม่เพียงพอเนื่องจากทำงานล่วงเวลาในช่วงที่งานเร่งด่วน ร้อยละ 41.0 มีความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานด้านบวก ร้อยละ 67.5 และสุดท้ายแรงงาน ร้อยละ 47.5 มีความรู้เกี่ยวกับประเทศสิงคโปร์ ด้านภาษา กฎหมาย และความเป็นอยู่น้อยมาก

2. ระดับการปรับตัว

การปรับตัวของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 43.0 และ ($\bar{X} = 2.012$, S.D. = 0.357) คนที่ปรับตัวได้จะมีสุขภาพแข็งแรงไม่เจ็บป่วย และทำงานได้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัว

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัว ได้แก่ อายุ ($r = -0.230$, $p = 0.001$) กล่าวคือผู้สูงอายุจะมีการปรับตัวได้น้อยกว่าคนหนุ่มสาว อาชีพ ($r = 0.268$, $p = 0.000$) ประสบการณ์ย้ายถิ่นฐาน ($r = 0.178$, $p = 0.016$) ผู้ที่เคยอพยพจากถิ่นฐานมาประกอบอาชีพในเมืองหรือในกรุงเทพฯ จะปรับตัวได้ดี ภาวะหนี้สิน ($r = 0.716$, $p = 0.002$) การที่แรงงานมีความกดดันเรื่องภาระหนี้สิน ทำให้แรงงานไทยต้องเร่งหาเงินเพื่อผ่อนชำระหนี้ที่ทางครอบครัวต้องแบกรับอยู่ทำให้มีความกดดันสูง ความเหมาะสมของที่พักอาศัย ($r = 0.146$, $p = 0.039$) ถ้าแรงงานไทยมีที่พักอาศัยที่เหมาะสมจะทำให้ปรับตัวได้ดี ภาวะโภชนาการ ($r = 0.136$, $p = 0.000$) การกินอยู่ของแรงงานไทยที่ดีมีคุณภาพจะทำให้แรงงานไทยปรับตัวได้ดี การพักผ่อน ($r = 0.238$, $p = 0.001$) การพักผ่อนที่เพียงพอจะทำให้แรงงานไทยปรับตัวได้ดี ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ($r = 0.303$, $p = 0.000$) ความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานจะช่วยทำให้แรงงานไทยปรับตัว

4. แรงงานไทยส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.0 ไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสุขภาพ

สำหรับความสัมพันธ์ของการปรับตัวกับภาวะสุขภาพนั้นจากการศึกษา พบว่าการปรับตัวชนบทของแรงงานไทยไม่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพโดยรวมแต่เป็นที่น่าสังเกตว่า การปรับตัวด้านสรีรวิทยาของแรงงานไทยมีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิต ($r = 0.231$, $P = 0.001$)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวในการทำงานในสถานประกอบการ
 ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเตรียมเข้าทำงานของ
 สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัดขอนแก่น
 โฆษิต ถาวร

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะส่วนบุคคล สมรรถนะผลของการฝึกอบรม ปัจจัยด้านอารมณ์ ปัจจัยด้านลักษณะของสถานประกอบการ ปัจจัยด้านสังคมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเตรียมเข้าทำงานของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 2) เพื่อศึกษาระดับการปรับตัวในสถานประกอบการของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเตรียมเข้าทำงาน ของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวในสถานประกอบการของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเตรียมเข้าทำงานของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเตรียมเข้าทำงานของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัดขอนแก่น รุ่นที่ 35-37 ซึ่งเข้าฝึกงานอยู่ในสถานประกอบการ จำนวน 180 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ สถิติที่ใช้ประกอบด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพศชาย ร้อยละ 91.1 อายุระหว่าง 18-21 ปีมีมากที่สุด คือ ร้อยละ 47.8 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีมากที่สุด ร้อยละ 60.6 มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตเทศบาล ร้อยละ 80 ไม่มีประสบการณ์ในการทำงานมีมากที่สุด ร้อยละ 40

2. ระดับการปรับตัวในการทำงานในสถานประกอบการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

- 1) การปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง
- 2) การปรับตัวต่อเพื่อนร่วมงานและหัวหน้างานอยู่ในระดับดี
- 3) การปรับตัวด้านค่าจ้างและสวัสดิการอยู่ในระดับปานกลาง

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวในการทำงานในสถานประกอบการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม พบว่า

1) ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ และประสบการณ์ในการทำงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวในการทำงานในสถานประกอบการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) ปัจจัยด้านอารมณ์ ได้แก่ ความหวั่นไหวทางด้านอารมณ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวในการทำงานในสถานประกอบการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ปัจจัยด้านข้อมูลลักษณะของสถานประกอบการ ได้แก่ ทักษะทางด้านฝีมือที่ต้องใช้ทำงาน ความเข้าใจในงานที่ได้รับมอบหมาย สภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวในการทำงานในสถานประกอบการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ ความผูกพันกับองค์กร ความคาดหวังผลประโยชน์จากการทำงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวในการทำงานในสถานประกอบการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความพึงพอใจในการให้บริการนอกราชการและวันหยุดราชการ
ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในสถานีนามัย จังหวัดขอนแก่น
จรินทร์ พินนอก

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะส่วนบุคคล ภาระนอกเวลา ราชการ ค่าตอบแทน สิ่งอำนวยความสะดวก จำนวนบุคลากร การตรวจเวร และความมั่นใจ ในความปลอดภัยในการปฏิบัติงานด้านการให้บริการนอเวลาราชการและวันหยุดราชการ 2) ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านการให้บริการนอเวลาราชการ และวันหยุดราชการ 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านการให้บริการนอเวลา ราชการ และวันหยุดราชการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานให้บริการ นอเวลาราชการในสถานีนามัยในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 466 ราย โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจ ใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ใช้ค่าไค - สแควร์

ผลการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานให้บริการนอเวลาราชการ ในสถานีนามัย มีเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่จะมีอายุ 20 – 29 ปี ระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี มีตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ สถานภาพสมรสและอยู่ด้วยกัน อายุ ราชการต่ำกว่า 5 ปี ไม่มีภาระเลี้ยงดูบุตร มีภาระการศึกษาต่อในขณะที่ทำงานด้วยมีจำนวน ใกล้เคียงกับผู้ไม่ได้ศึกษาต่อและส่วนใหญ่ได้ค่าตอบแทนค่าทำงานล่วงเวลาต่ำกว่า 1,000 บาท มีที่พักสะดวกต่อการอยู่เวร อุปกรณ์การทำงานไม่พอเพียงและส่วนใหญ่ก็มีอุปกรณ์สันทนการ ในสำนักงาน 3 – 5 ชนิด บุคลากรในที่ทำงาน 3 คน มีการตรวจเวรในขณะอยู่เวรและไม่มี ความมั่นใจในความปลอดภัยในการอยู่เวร

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านการให้บริการนอกเวลาและวันหยุดราชการ โดยรวมทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.173 แต่เมื่อแยกพิจารณาแต่ละองค์ประกอบแล้ว พบว่า องค์ประกอบที่ทำให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความพึงพอใจ สูงที่สุด ได้แก่ องค์ประกอบความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ค่าเฉลี่ย 3.627 รองลงมาคือความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ค่าเฉลี่ย 3.551 ส่วนองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจต่ำที่สุดได้แก่ องค์ประกอบด้านความก้าวหน้าในงาน ค่าเฉลี่ย 2.343

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ พบว่า อายุ สถานภาพสมรส อายุราชการ ภาระการเลี้ยงดูบุตร อุปกรณ์เครื่องมือในการทำงาน จำนวนอุปกรณ์สิ้นทางการ จำนวนบุคลากรและการตรวจเวร เท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความพึงพอใจในงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย :

ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดขอนแก่น

บุหพันธ์ ถาวรวัฒนยงค์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะทั่วไปของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย 2) ระดับความพึงพอใจในงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย 3) ศึกษาเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในงานของหัวหน้าสถานีอนามัย และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย 4) ความคิดเห็น สภาพการทำงานในอนาคต ปัญหา และข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงในการทำงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ หัวหน้าสถานีอนามัยและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย คัดเลือกแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 250 ราย โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการวิเคราะห์ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่าที, ค่าการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ลักษณะทั่วไปของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ในจังหวัดขอนแก่น มีหัวหน้าสถานีอนามัย และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยเป็นเพศหญิงมากที่สุด ร้อยละ 57.2 เป็นเพศชาย ร้อยละ 42.8 มีอายุต่ำกว่า 30 ปีมากที่สุด ร้อยละ 46.4 สถานภาพสมรสแล้วและอยู่ด้วยกันมากที่สุด ร้อยละ 64.4 ระดับเงินเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 63.6 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานประจำสถานีอนามัยไม่เกิน 10 ปี มากที่สุด ร้อยละ 74.0

ระดับความพึงพอใจในงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่ามีความพึงพอใจโดยรวมทั้ง 10 องค์ประกอบอยู่ในระดับพอใจมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.55 องค์ประกอบที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ความรับผิดชอบในงานซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.85 รองลงมา คือ องค์ประกอบสภาพการทำงาน ค่าเฉลี่ย 3.75 ส่วนองค์ประกอบที่มีความพึงพอใจต่ำที่สุด คือ ผลประโยชน์เกื้อกูลและสวัสดิการที่ได้รับค่าเฉลี่ย 3.34

เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในงานของหัวหน้าสถานีนอนามัย และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย ความแตกต่างระดับความพึงพอใจในงานในภาพรวม 10 องค์ประกอบ พบว่า มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในองค์ประกอบความสำเร็จของงาน, และมีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ในองค์ประกอบลักษณะงานที่ปฏิบัติ, การปกครองบังคับบัญชาและความปลอดภัยในการทำงาน สำหรับการทดสอบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในงานกับตัวแปรอิสระต่างๆ พบว่า ระดับเงินเดือนที่ได้รับ และรายได้พิเศษที่ได้รับมีระดับความพึงพอใจในงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย

ความคิดเห็น สภาพการทำงานในอนาคต ปัญหา และข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงในการทำงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า พอใจ ร้อยละ 69.6 พอใจมาก ร้อยละ 18.0 เฉย ๆ ร้อยละ 9.6 ไม่พอใจ ร้อยละ 2.4 และไม่พอใจอย่างมาก ร้อยละ 0.4 สภาพการทำงานในอนาคตของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า คงปฏิบัติงานประจำสถานีนอนามัยต่อไป ร้อยละ 61.6 ย้ายไปรับตำแหน่งหรือประกอบ การอื่นในการทำงานใหม่ ร้อยละ 36.0 และคิดว่าจะลาออก ร้อยละ 2.4 ปัญหาและข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงในการทำงานของหัวหน้าสถานีนอนามัย และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า ปัญหาในการทำงานคล้ายคลึงกันมากที่สุด คือ อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ไม่ สมดุลงาน ปัญหาการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์โดยเฉพาะเวชภัณฑ์ และปัญหาค่าตอบแทน ทำการนอกเวลาราชการน้อยไม่เหมาะสม ส่วนข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงเป็นอันดับแรก ๆ คือ ควรให้มีการปรับปรุงต่อเติมอาคารสถานีนอนามัยและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมของสถานีนอนามัย เพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสมกับงาน จัดสรรวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอและจัดสรร งบประมาณ เพิ่มเติมให้สถานีนอนามัยเพื่อจัดสวัสดิการให้เหมาะสมแก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน นอกเวลาราชการ

การประเมินความคิดเห็นต่อโครงการโรงพักของเรา : กรณีศึกษา
 สถานีตำรวจภูธรอำเภอชนบท อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น
 พันตำรวจโท วิโรจน์ ไพรีพินาศ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้มาติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ ประเมินความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของโครงการโรงพักของเรา ประเมินระดับความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการโรงพักของเรา และศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการโรงพักของเรา

ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ ได้จากข้อมูล 2 แหล่ง คือ ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แบบสำรวจข้อมูลเบื้องต้น แผนการดำเนินงานของโครงการประจำปี และรายงานผลการดำเนินประจำ 3 เดือนของโครงการ ฯ และแหล่งที่สอง ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ประชาชนทั่วไปที่มาติดต่อราชการระหว่าง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2539 ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2539 จำนวน 198 คน และเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานภายใต้โครงการ ฯ ของสถานีตำรวจภูธรอำเภอชนบท จำนวน 66 นาย รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ฯ เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม และแนวทางการสัมภาษณ์ โดยวิเคราะห์ผลเป็นคำร้อยละ ค่าเฉลี่ย และอธิบายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้มาติดต่อราชการที่สถานีตำรวจส่วนใหญ่เป็นประชาชนที่อยู่ในพื้นที่สุขาภิบาลอำเภอชนบท ประชาชนอยู่อายุระหว่าง 32 ปี เป็นเพศชายมากกว่า เพศหญิงรายได้อยู่ระหว่าง 3,001 บาท – 5,000 บาทต่อเดือน มีอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพหลัก ปัญหาที่ต้องมาใช้บริการในสถานีตำรวจ ได้แก่ ปัญหาการทะเลาะวิวาท การโจรกรรม ปัญหาสิ่งเสพติด และปัญหาทางครอบครัว ประชาชนผู้มาใช้บริการทั้งหมด 198 คน เห็นว่า สถานีตำรวจบริการดีขึ้น และมักจะมาใช้บริการให้การบริการของสถานีตำรวจในปัจจุบันดีมากขึ้น และผู้มาใช้บริการส่วนมากมาขอรับบริการมากกว่า 1 ครั้ง

2. ผลการดำเนินงานของโครงการโรงพักของเรา ที่ประกอบด้วย 3 แผนหลัก ได้แก่ แผนงานการจัดสถานที่ของสถานีตำรวจ แผนงานการบริการประชาชนผู้มาติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ และแผนงานการประชาสัมพันธ์ของสถานีตำรวจ ซึ่งจากการประเมินผลการดำเนินงานแต่ละแผนงาน พบว่าประเด็นต่าง ๆ เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินแล้วเป็นดังนี้

2.1 ผลการดำเนินงานด้านการจัดสถานที่ของสถานีตำรวจ พบว่า ประเด็นที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ได้แก่ งานการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการจัดสถานที่พักรอของผู้มาติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ ส่วนงานจัดแผนผังการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่วนมากผ่านเกณฑ์การประเมินยกเว้นเรื่องการจัดทำป้ายแสดงความสะดวกในการติดต่อราชการ และงานจัดทำที่จอดรถของประชาชนผู้มาติดต่อราชการส่วนมากผ่านเกณฑ์การประเมินยกเว้นเรื่องความสะดวกในการจัดที่เข้าออกในที่จอดรถ

2.2 ผลการดำเนินงานด้านงานการบริการผู้มาติดต่อที่สถานีตำรวจ พบว่า ประเด็นที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ได้แก่ งานการต้อนรับของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ส่วนประเด็นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ได้แก่ งานลดขั้นตอนการทำงานของเจ้าหน้าที่ งานจัดสถานีย่อยเพื่อบริการประชาชนและงานการให้คำแนะนำทางกฎหมายแก่ประชาชน โดยภาพรวมถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินเนื่องจากติดขัดในแง่ทางกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งประชาชนยังไม่มั่นใจในการให้บริการ

ความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชนในเขตจังหวัดอุดรธานี

ต่อการปกครองท้องถิ่นแบบสุขาภิบาล

อำนาจ เขียวประทุม

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ 1) เพื่อทราบลักษณะพื้นฐานทั่วไปของประชาชนในเขตสุขาภิบาลในจังหวัดอุดรธานี การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือองค์การ ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานหรือกิจกรรมของสุขาภิบาล การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งและติดตามการทำงานของสุขาภิบาล 2) เพื่อทราบความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชนในเขตสุขาภิบาลในจังหวัดอุดรธานีต่อการปกครองท้องถิ่นแบบสุขาภิบาล 3) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชนในเขตสุขาภิบาลในจังหวัดอุดรธานี ต่อการปกครองท้องถิ่นแบบสุขาภิบาลระหว่างสุขาภิบาลที่ประธานกรรมการสุขาภิบาลมาจากการเลือกตั้ง กับสุขาภิบาลที่นายอำเภอเป็นประธานกรรมการสุขาภิบาลโดยตำแหน่ง 4) เพื่อทราบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชนในเขตสุขาภิบาลในจังหวัดอุดรธานีต่อการปกครองท้องถิ่นแบบสุขาภิบาล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนาในเขตสุขาภิบาลในจังหวัดอุดรธานี และมีชื่ออยู่ในบัญชีผู้มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งกรรมการสุขาภิบาลในครั้งหลังสุดที่ผ่านมาของแต่ละสุขาภิบาล จำนวน 396 คน จาก 5 สุขาภิบาล ใน 5 อำเภอของจังหวัดอุดรธานี โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ ร้อยละ T-Test และ Chi-Square

ผลการศึกษา

1. ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของประชาชนในเขตสุขาภิบาลในจังหวัดอุดรธานี พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.8 มีอายุอยู่ในช่วงกลุ่มอายุ 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.1 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 27.7 โดยส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 34.6 มีรายได้อยู่ในกลุ่ม 2,501-5,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.9 ด้านการเป็นสมาชิกกลุ่มหรือองค์การส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกหรือองค์การ คิดเป็นร้อยละ 50.2 ด้านประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ

การบริหารงาน หรือ กิจกรรมของสภาภิบาล ส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นกรรมการสภาภิบาล คิดเป็น

ร้อยละ 96.7 ส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นเจ้าหน้าที่ของสภาภิบาล คิดเป็นร้อยละ 89.1 ส่วนใหญ่ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาไม่เคยเป็นกรรมการสภาภิบาล คิดเป็นร้อยละ 95.2 ส่วนใหญ่ไม่เคยเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งในการเลือกตั้งต่าง ๆ ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 81.3 ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมกิจกรรมที่สภาภิบาลจัดให้มีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 61.4 ในด้านการมีส่วนในการเสี่ยงเลือกตั้งกรรมการสภาภิบาลครั้งล่าสุดที่ผ่านมา ส่วนใหญ่ให้ความสนใจบ้าง คิดเป็นร้อยละ 47.0 ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งและติดตามการทำงานของสภาภิบาลระดับการมีส่วนร่วมและติดตามการทำงานของสภาภิบาล ส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 49.0

2. ความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชนในเขตสภาภิบาลในจังหวัดอุดรธานีต่อการปกครองท้องถิ่นแบบสภาภิบาล พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นทางการเมือง ของประชาชนในเขตสภาภิบาลในจังหวัดอุดรธานีต่อการปกครองท้องถิ่นแบบสภาภิบาล ระหว่างสภาภิบาลที่ประธานกรรมการสภาภิบาลมาจากการเลือกตั้งกับสภาภิบาลที่นายอำเภอ เป็นประธานกรรมการสภาภิบาลโดยตำแหน่งเมื่อทดสอบด้วยค่า T-Test พบว่ามีความแตกต่างกันในความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชนในเขตสภาภิบาลทั้ง 2 แบบต่อการปกครองท้องถิ่นแบบสภาภิบาล

4. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชน ในเขตสภาภิบาลในจังหวัดอุดรธานีต่อการปกครองท้องถิ่นแบบสภาภิบาลเมื่อทดสอบด้วยค่าไค - สแควร์ พบว่า ปัจจัยรายได้ ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับบริหารหรือกิจกรรมของสภาภิบาล และการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งและติดตามการทำงานของสภาภิบาล มีที่ที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชนในเขตสภาภิบาลในจังหวัดอุดรธานีต่อการปกครองท้องถิ่นแบบสภาภิบาล

ปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกโปรแกรมการเรียน
 ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิค
 หนองคาย สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
 ว่าที่พันตรี พัฒนา สาธร

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์
 กับการเลือกโปรแกรมการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัย
 เทคนิคหนองคาย สังกัดกรมอาชีวศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่
 1 วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย ปีการศึกษา 2538 จำนวน 296 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่าง
 แบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้การศึกษาคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติร้อยละ
 และไค - สแควร์ ในทดสอบสมมติฐานกำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกโปรแกรม
 การเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย สังกัด
 กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ คือ เพศ ความคาดหวังในเรื่องการประกอบอาชีพ
 ตามความต้องการของตลาดแรงงานและรายได้ ลักษณะอาชีพของผู้ปกครอง คำแนะนำ
 ในการเลือกโปรแกรมการเรียนของผู้ปกครอง ความคิดเห็นและคำแนะนำจากเพื่อน และ
 แบบอย่างของผู้สำเร็จในวิชาชีพที่เลือกเรียน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งขึ้น ส่วนความถนัดด้าน
 การเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง และความมีชื่อเสียงเป็น
 ที่ยอมรับรู้จักคุ้นเคยของสถานศึกษา พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกโปรแกรมการเรียน
 ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย สังกัด
 กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ แต่อย่างใด จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

บทบาทของกรรมการชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง :
 ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น
 ปณิดดา ภูเจริญศิลป์

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง บทบาทของกรรมการชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนย่อยในเขตเทศบาลนครขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของกรรมการชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน และศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของกรรมการชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์กรรมการชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 ราย ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Sampling) โดยกลุ่มตัวอย่างกระจายอยู่ในทุกชุมชน 45 ชุมชน ในเขตเทศบาลนครขอนแก่นแบ่งเป็นสัดส่วนตามที่กำหนด การวิเคราะห์ข้อมูลใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยสังคมศาสตร์ SPSS/PC⁺ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบไค - สแควร์ (Chi – Square test)

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

คุณลักษณะส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.7 เป็นชาย มีอายุมากกว่า 51 ปี ร้อยละ 64.3 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 90.0 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 58.0 ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการฝ่ายต่างๆ ร้อยละ 66.0 นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 75.7 มีประสบการณ์ในการทำงานในคณะกรรมการชุมชน 1 – 4 ปี มีอาชีพค้าขาย ร้อยละ 24.3 เป็นพ่อบ้าน แม่บ้านและอื่นๆ ร้อยละ 31.6 รายได้ครอบครัวต่อปีเฉลี่ย 112,615.82 บาท

บทบาทในการจัดการสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 43.0 มีบทบาทในการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนปานกลาง ($\bar{X} = 1.683$, S.D. = 0.844) กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 43.3 มีบทบาทในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมปานกลาง ($\bar{X} = 1.870$, S.D. = 0.850)

สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อบทบาทในการจัดการสิ่งแวดล้อม พบว่า ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ภาวะครอบครัว การรับข้อมูลข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อม ความคาดหวังในผลประโยชน์ แรงจูงใจทางการเมือง การรับรู้เกี่ยวกับความร่วมมือของสมาชิกในชุมชน อิทธิพลกลุ่ม การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากนักการเมืองท้องถิ่นและการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ จะก่อให้เกิดความแตกต่างในบทบาทในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัย อายุ การศึกษา ความคาดหวังสภาพแวดล้อมชุมชนในอนาคต และการสนับสนุนจากภาคเอกชนและองค์กรพัฒนา ไม่มีความสัมพันธ์กับบทบาทในการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ

ยุทธนา มุ่งสมัคร

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล ที่ปฏิบัติงานในสถานอนามัยมีระยะเวลาการปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี นับถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2537 จำนวน 198 คน การคัดเลือกตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา โดยการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขตอบแบบสอบถามตามรายการ แล้วส่งคืนผู้ศึกษาทางไปรษณีย์ นำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์โดยใช้ไมโครคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Science /Personal Computer = SPSS/PC⁺)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ รวมทุกด้านอยู่ในระดับสูง เฉลี่ย 4.17 ประสิทธิผลการปฏิบัติงานด้านการให้บริการ 5 สาขาและประสิทธิผลการปฏิบัติงานด้านสนับสนุนการสาธารณสุขมูลฐานและพัฒนาชนบท อยู่ในระดับสูง เฉลี่ย 4.471 และ 3.722 ส่วนประสิทธิผลการปฏิบัติงานด้านบริหาร และด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง เฉลี่ย 3.449 และ 3.359 ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ๔ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่

ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ สถานภาพการสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับตำแหน่ง ลักษณะของตำแหน่งงานที่ปฏิบัติ

ปัจจัยด้านความพึงพอใจในงาน ประกอบด้วย นโยบายการบริหารของหน่วยงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน สัมพันธภาพกับผู้อื่นและเพื่อนร่วมงาน ความสำเร็จในงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ความรับผิดชอบ ลักษณะของงานที่ทำ โอกาสและความก้าวหน้า ในหน้าที่การงาน

ซึ่งปัจจัยดังกล่าวข้างต้น มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ๔ เมื่อปัจจัยดังกล่าวเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ก็จะเปลี่ยนแปลงด้วย

3. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ๔ โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ที่ได้จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน ประกอบด้วย ความพึงพอใจในงาน ลักษณะของตำแหน่งงานที่ปฏิบัติ นโยบายการบริหารของหน่วยงาน ระดับตำแหน่ง การได้รับการยอมรับนับถือ โอกาสและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ซึ่งปัจจัยดังกล่าวทั้ง 6 ปัจจัย สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ ได้ร้อยละ 30.14

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเข้ารับการเกษตรทหาร
 ของทหารกองประจำการ : ศึกษาเฉพาะกรณีทหารกองประจำการ
 สังกัดหน่วยทหารในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

พันเอก ไกรสุทธินันท์ วงษ์อำนวย

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) คุณลักษณะส่วนบุคคลของทหารกองประจำการที่ตัดสินใจเข้ารับการเกษตรทหาร (2) ปัจจัยภายนอกของปัจเจกบุคคลที่ตัดสินใจเข้ารับการเกษตรทหาร (3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเข้ารับการเกษตรทหาร

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือทหารกองประจำการ สังกัดหน่วยทหารในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น รวม 8 หน่วย จำนวน 337 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลากรายชื่อทหารกองประจำการในทหารแต่ละหน่วย ตามขนาดสัดส่วนตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง และนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC⁺) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และไค - สแควร์ (Chi - Square)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) คุณลักษณะส่วนบุคคลของทหารกองประจำการ ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด และตัดสินใจเข้ารับการเกษตรทหารด้วยความสมัครใจ ในขณะที่ผู้ที่แต่งงานแล้วจะตัดสินใจเข้ารับการเกษตรทหารด้วยภาวะจำยอมเป็นส่วนมาก ทหารกองประจำการส่วนใหญ่เป็นชนบทมีการศึกษาโดยเฉลี่ยในระดับมัธยมศึกษา ประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุด รองลงมาได้แก่ อาชีพทำนา ทำไร่ รายได้เฉลี่ยของคนในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง และส่วนใหญ่มีภาระในการเลี้ยงดูครอบครัว

2) ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ค่านิยมต่ออาชีพทหาร และการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการทหาร อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย โดยผู้ที่ได้รับอิทธิพลจากบุคคลใกล้ชิดจะตัดสินใจเข้ารับการเกษตรทหารด้วยความสมัครใจเป็นส่วนใหญ่ ส่วนปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับระเบียบการเกษตรทหารและการคาดหมายประโยชน์อยู่ในระดับมาก

3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเข้ารับการเกษตรทหาร ใน ลักษณะความสัมพันธ์แบบ 2 ตัวแปร (Bivariate Relationship) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ได้แก่ สถานภาพสมรส รายได้ของครอบครัว ภาระเลี้ยงดู และอิทธิพลของบุคคลใกล้เคียง ส่วนปัจจัยด้านการศึกษา ถิ่นกำเนิด อาชีพ ค่านิยมต่ออาชีพทหาร การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการทหาร และการคาดหมายประโยชน์ ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเข้ารับการเกษตรทหารอย่างมีสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การประเมินผลโครงการสำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธรภาค 3 :

ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา

ร้อยตำรวจเอกเชษฐา สว่างสุข

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการลดอาชญากรรมตามโครงการสำรวจชุมชนสัมพันธ์ 2) เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของโครงการสำรวจชุมชนสัมพันธ์ว่ามีประสิทธิผลเพียงใด และ 3) เพื่อประเมินผลข้อคิดเห็นของข้าราชการอื่นที่อยู่ในพื้นที่ของโครงการในภาพรวม

ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ได้จากข้อมูล 2 แหล่ง คือ ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ได้แก่ เอกสารเกี่ยวกับโครงการสำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธรภาค 3 และรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการ ฯ และข้อมูลแหล่งที่ 2 คือ ข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มเป้าหมาย เจ้าหน้าที่โครงการ และข้าราชการอื่นที่เกี่ยวข้องและอยู่ในพื้นที่เป้าหมาย รวมทั้งการจดบันทึกภาคสนามของผู้วิจัยเอง

เกณฑ์สำหรับการวิจัยประเมินผลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ประเมินผลความสำเร็จ ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) 2.5 และ 3 ขึ้นไป

ผลการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการลดอาชญากรรมตามโครงการสำรวจชุมชนสัมพันธ์ เมื่อพิจารณาเกณฑ์ประเมินผล พบว่า โครงการสำรวจชุมชนสัมพันธ์บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การปฏิบัติงานตามโครงการ ฯ เสร็จตามระยะเวลาทุกขั้นตอน และแต่ละขั้นตอนประชาชนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี รวมทั้งมีการจัดระบบการประสานงานที่ดีระหว่างหน่วยงาน หลังโครงการ ฯ เสร็จสิ้นราษฎรสามารถป้องกันตนเองจากปัญหาอาชญากรรมได้ ทั้งยังทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับประชาชนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นส่งผลให้อาชญากรรมในพื้นที่ลดลง และในการปฏิบัติงานตามโครงการ ฯ มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน ทั้งผู้บังคับบัญชาในระดับสถานีตำรวจให้ความสนใจและเอาใจใส่ติดตามกำกับดูแลทุกขั้นตอน

2. เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของโครงการสำรวจชุมชนสัมพันธ์ เมื่อพิจารณาจากเกณฑ์การประเมิน พบว่า การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และเสริมความเข้าใจและทัศนคติที่ดีต่อกันระหว่างตำรวจกับประชาชนบรรลุผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ เว้นแต่การที่ประชาชนเคยได้รับใบปลิว ทั้งเอกสารตามโครงการ ฯ การหาความรู้ไปใช้เพื่อป้องกันตนเองให้รอดพ้นจากปัญหาอาชญากรรม การเข้าชมนิทรรศการ การให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่ตำรวจในป้องกันอาชญากรรม ยังไม่บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สำหรับในด้านการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม และให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมบรรลุผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ

3. การประเมินผลข้อคิดเห็นของข้าราชการอื่นที่อยู่ในพื้นที่เป้าหมายในภาพรวม พบว่าข้าราชการอื่นที่อยู่ในพื้นที่เป้าหมายเห็นว่าโครงการ ฯ ประสบความสำเร็จ เว้นแต่เนื้อหาสาระของเอกสารที่แจกจ่ายตามโครงการ การเคยได้รับแจกใบปลิว หรือเอกสารให้ความรู้และการที่ประชาชน องค์กร อาสาสมัคร ให้ความร่วมมือในปฏิบัติตามโครงการ ยังไม่บรรลุผลสำเร็จที่ตั้งไว้

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิก
สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น

ดำรงศักดิ์ สุริโย

บทคัดย่อ

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบคุณลักษณะทั่วไปของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งที่เลือกเป็นตัวอย่าง และเพื่อทราบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการศึกษาปริมาณโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็น ผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำนวน 123 คน และเป็นผู้ไม่สมัครรับเลือกตั้ง จำนวน 277 คน รวมตัวอย่าง 400 คน จากประชาชนผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งที่อยู่ในเขต 11 ตำบล ที่ได้รับการจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลในปี พ.ศ. 2539 ของอำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC⁺) โดยใช้สถิติร้อยละ และไค - สแควร์ (Chi - Square) ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1) คุณลักษณะทั่วไปของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งที่เป็นตัวอย่างพบว่า ส่วนใหญ่เป็นชาย อายุอยู่ระหว่าง 45 - 54 ปี เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาทต่อเดือน และอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน 5 ปีขึ้นไป และเป็นผู้ที่บิดามารดาไม่มีตำแหน่งทางการเมือง การรับรู้ด้านความสามารถทางการเมืองของตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่มีความมุ่งหมายต่อผลประโยชน์ส่วนรวมอยู่ในระดับมากมีความมุ่งหมายต่อผลประโยชน์ส่วนตัวอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนมากมีประสบการณ์ทางการเมืองในระดับตำบลหมู่บ้าน รับรู้ข่าวสารเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลาง และตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลก่อนการสมัครรับเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง

2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสมัครรับเลือกตั้ง พบว่า เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ การรับรู้ด้านความสามารถทางการเมืองของตนเอง การที่บิดามารดามีตำแหน่ง ความมุ่งหมายต่อผลประโยชน์ส่วนรวม ประสบการณ์ทางการเมืองในระดับตำบลหรือหมู่บ้าน การรับรู้ข่าวสารเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับการสมัครรับเลือกตั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนปัจจัยระยะเวลาการอยู่อาศัยในหมู่บ้าน ระดับความมุ่งหมายต่อผลประโยชน์ส่วนตัวและความรู้เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีความสัมพันธ์กับการสมัครรับเลือกตั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กรณีศึกษาการจัดการฝายในลำห้วยชุมเหล็ก

ธรรมบุญ บุญไกรสร

บทคัดย่อ

กรณีศึกษาการจัดการฝายในลำห้วยชุมเหล็ก เป็นการศึกษากำหนดแหล่งน้ำขนาดเล็กโดยองค์กรท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์ การดูแลรักษาฝาย และระบบชลประทาน ศึกษากลุ่มผู้ใช้น้ำ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฝายของกลุ่มผู้ใช้น้ำ โดยใช้แนวความคิดเชิงระบบในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ แนวความคิดการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยองค์กรท้องถิ่นและแนวความคิดการจัดการแหล่งน้ำขนาดเล็กโดยองค์กรชุมชน สร้างกรอบแนวความคิดในการศึกษา ดำเนินการศึกษาระหว่าง เดือน เมษายน – พฤศจิกายน 2539 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ชาวบ้าน ผู้รู้ หน่วยราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้องโดยใช้แบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และจัดบันทึกจากการสังเกต สถานที่ทำการศึกษา ได้แก่ กลุ่มผู้ใช้น้ำฝายท่ามะลัยและกลุ่มผู้ใช้น้ำฝายโสภขามป้อม หมู่บ้านโคกใหญ่ หมู่ที่ 8, 10 ตำบลบ้านฝาง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มผู้ใช้น้ำฝายท่ามะลัยตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2522 โดยเจ้าหน้าที่ของทางราชการ เพื่อให้กลุ่มทำหน้าที่จัดการ การใช้ประโยชน์ และดูแลรักษาฝายท่ามะลัยที่ทางราชการสร้างขึ้น ปัจจุบันกลุ่มมีสมาชิก 32 คน คณะกรรมการบริหารงาน 3 ตำแหน่ง ได้แก่ ประธาน รองประธาน เลขานุการ และมีคณะกรรมการกลุ่มอีกคณะหนึ่ง จำนวน 9 คน ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของคณะกรรมการบริหาร ในปี พ.ศ. 2526 กลุ่มมีชื่อเสียงมากเนื่องจากได้รับรางวัลที่ 2 ในการประกวดผลงานการจัดการแหล่งน้ำขนาดเล็กของภาคตะวันออกเฉียงเหนือแต่ภายหลังปี พ.ศ. 2530 กลุ่มประสบปัญหาฝายตื้นเขินทำให้การจัดการฝายยากขึ้น นอกจากนั้นได้เกิดความขัดแย้งในเรื่องส่วนตัวระหว่างคณะกรรมการบริหาร ทำให้กลุ่มผู้ใช้น้ำฝายท่ามะลัยไม่เข้มแข็งดังเดิม

กลุ่มผู้ใช้น้ำฝายโสภขามป้อมตั้งขึ้นโดยเจ้าหน้าที่ของทางราชการในปี พ.ศ. 2526 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กลุ่มทำหน้าที่ในการจัดการฝายโสภขามป้อมที่ทางราชการสร้างขึ้น ปัจจุบันมีสมาชิก 28 คน คณะกรรมการ 5 คน ได้แก่ ประธาน รองประธานและกรรมการ 3 คน

กลุ่มผู้ใช้น้ำทั้งสองกลุ่มได้จัดให้สมาชิกและชาวบ้านโคกใหญ่ที่เกี่ยวข้อง ได้นำน้ำจากฝายเพื่อทำประโยชน์ในกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ ใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูกข้าวนาปี ใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูกข้าวโพดฝักสดในฤดูแล้ง ใช้น้ำเพื่อการประมง และใช้น้ำเพื่อการเลี้ยงวัวควาย นอกจากนี้กลุ่มยังจัดให้มีกิจกรรมการดูแลรักษาฝายและระบบการส่งน้ำเพื่อการใช้ประโยชน์ในระยะยาว เช่น การทำความสะอาดฝาย คูน้ำ คลองส่งน้ำ ซ่อมแซมประตูน้ำ เป็นต้น การจัดการฝายและระบบส่งน้ำดังกล่าวข้างต้น กลุ่มได้ใช้ระเบียบกฎเกณฑ์เป็นเครื่องมือในการจัดการ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฝายของกลุ่มผู้ใช้น้ำ ได้แก่ ปัจจัยทางด้านนิเวศวิทยา ปัจจัยทางด้านอุดมการณ์ และปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจและสังคม

ปัจจัยทางด้านนิเวศวิทยา ได้แก่ ปริมาณฝนมีความเกี่ยวข้องกับปริมาณน้ำในฝายและระเบียบของกลุ่มผู้ใช้น้ำ ลักษณะดินมีความเกี่ยวข้องกับสภาพของคลองส่งน้ำและระเบียบของกลุ่มในการดูแลรักษาคลองส่งน้ำ

ปัจจัยทางด้านอุดมการณ์ ได้แก่ ความเชื่อผีเจ้าปู่ยอดห้วย ทำให้เกิดพฤติกรรมการทำบุญยอดห้วย เป็นผลให้ชาวบ้านเดินทางไปทำบุญยอดห้วยที่บริเวณป่าต้นน้ำเป็นการไปดูแลป่าต้นน้ำซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับปริมาณน้ำในฝาย ความเชื่อผีเจ้าที่ประจำฝาย ทำให้เกิดประเพณีสูตรฝาย เกี่ยวข้องกับระเบียบการจับปลาจากฝายของชาวบ้าน

ปัจจัยด้านสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ ปัจจัยบางประการ ที่มีผลกระทบต่อผู้นำกลุ่ม เช่น ความขัดแย้งระหว่างคณะกรรมการกลุ่ม สุขภาพของคนในครอบครัวผู้นำกลุ่ม จะมีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มของผู้นำ โครงสร้างกลุ่มและความเข้มแข็งของการดำเนินงาน วิธีการติดต่อสื่อสารแบบปากต่อปาก เป็นวิธีการสื่อสารที่ใช้ในกลุ่มผู้ใช้น้ำและเป็นเครื่องมือในการจัดการฝายอีกอย่างหนึ่ง การใช้ประโยชน์และการดูแลรักษาฝาย ทำให้เกิดการจัดระเบียบทางสังคมในหมู่บ้านโดยได้จัดให้กลุ่มผู้ใช้น้ำอยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการหมู่บ้าน มีผลเกี่ยวข้องถึงระเบียบในการใช้ประโยชน์และการดูแลรักษาฝาย ความสัมพันธ์ในลักษณะเครือญาติ เกี่ยวข้องกับการครอบครองที่ดินในพื้นที่รับน้ำจากฝายและโครงสร้างของกลุ่ม ได้แก่ คณะกรรมการ สมาชิก กฎระเบียบของกลุ่ม และความเข้มแข็งของการดำเนินงานกลุ่ม

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานพัฒนา ในการดำเนินงานร่วมกับกลุ่มผู้ใช้น้ำ ได้แก่

- 1) โครงสร้างกลุ่มผู้ใช้น้ำ ควรสอดคล้องกับโครงสร้างทางสังคมของชุมชนนั้น
- 2) กลุ่มผู้ใช้น้ำที่จัดตั้งขึ้นควรดำเนินการให้เป็นที่ยอมรับของชุมชนนั้นทั้งทางด้านสถานภาพและบทบาทของกลุ่ม
- 3) กลุ่มผู้ใช้น้ำควรมีกฎระเบียบที่สอดคล้องผสมผสานกับ ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณีและข้อปฏิบัติทางสังคมของชุมชนนั้นได้
- 4) สภาพทางกายภาพของฝายและระบบการส่งน้ำ มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการฝายของกลุ่มผู้ใช้น้ำ ฝายและระบบการส่งน้ำที่ดีจะทำให้กลุ่มผู้ใช้น้ำจัดการได้ง่ายขึ้น
- 5) ชาวบ้านในชุมชนที่มีการก่อสร้างฝาย ควรมีส่วนร่วมในการจัดการตั้งแต่ ระยะเวลาก่อนการก่อสร้าง ระหว่างการก่อสร้าง และภายหลังการก่อสร้างฝาย
- 6) การสร้างฝาย ควรเป็นไปเพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของชาวบ้าน
- 7) ควรใช้วิธีการของชาวบ้านในการจัดการฝาย หากวิธีการของชาวบ้านสามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ได้เช่นเดียวกับคำแนะนำจากภายนอก

การศึกษารูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนในเขตชนบท :
กรณีศึกษาตำบลศรีณรงค์ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์
บันเทิง เพียรคำ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนในเขตชนบท (2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนในเขตชนบท (3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนในเขตชนบท

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ครัวเรือนในเขตตำบลศรีณรงค์ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลากหมู่บ้าน มาเพื่อศึกษาจำนวน 4 หมู่บ้าน จากทั้งหมด 12 หมู่บ้าน เก็บข้อมูลโดยการจับสลากบ้านเลขที่ครัวเรือน จำนวน 190 ครัวเรือน การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง และเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพของชุมชนและครัวเรือนที่เป็นกรณีศึกษา (Case Study) จำนวน 6 ครัวเรือน โดยใช้แนวทางการสังเกตและสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC⁺) โดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ไค สแควร์ (Chi - Square) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1) ครัวเรือนในเขตชนบท มีรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยในลักษณะที่เป็นขั้นตอนและวิธีการที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ การทิ้งขยะมูลฝอย การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยและการกำจัดขยะมูลฝอย โดยครัวเรือนในเขตชนบทส่วนใหญ่มีรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้องบางส่วน

2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอย ของครัวเรือนในชุมชนในลักษณะความสัมพันธ์แบบ 2 ตัวแปร (Bivariate Relationship) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน การแบ่งหน้าที่ในการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือน ความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอยของครัวเรือน การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับขยะมูลฝอยของครัวเรือน และการรับรู้กฎระเบียบเกี่ยวกับขยะมูลฝอยของชุมชน

ส่วนปัจจัยด้านจำนวนสมาชิกของครัวเรือนและความทันสมัยในการอุปโภคบริโภคของครัวเรือน ไม่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอย ของครัวเรือนในชุมชนในลักษณะความสัมพันธ์หลายตัวแปร (Multivariate Relationship) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ การแบ่งหน้าที่ในการขยะมูลฝอย ของครัวเรือน ความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอยของครัวเรือน และการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับขยะมูลฝอยของครัวเรือน

ส่วนปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน จำนวนสมาชิกของครัวเรือน และความทันสมัยในการอุปโภคบริโภคของครัวเรือน ไม่มีอิทธิพลต่อรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหาร
ส่วนตำบลในการพัฒนาหมู่บ้าน : ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น

ปรัชญา ศรีภา

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้ 1) เพื่อศึกษาถึงระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาหมู่บ้าน 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาหมู่บ้าน

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จำนวนทั้งหมด 120 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา บทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนและพลตำรวจ สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) และ ไคว์ – สแควร์ (Chi – Square)

ผลการศึกษา

1. ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในการพัฒนาหมู่บ้าน พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 80.0 มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน ในระดับน้อย มีเพียงร้อยละ 20.0 เมื่อแยกการมีส่วนร่วมตามขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในขั้นริเริ่มการพัฒนามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.2 รองลงมา คือมีส่วนร่วมในขั้นประเมินการพัฒนา คิดเป็นร้อยละ 42.5 ชั้นวางแผนการพัฒนาและดำเนินการพัฒนา เพียงร้อยละ 34.2

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในการพัฒนาหมู่บ้าน พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในการพัฒนาหมู่บ้าน มี 5 ปัจจัย คือ ระดับการศึกษา คุณดมการณ์ประชาธิปไตย การติดต่อสื่อสาร ความคาดหวังผลประโยชน์ และบุคลิกภาพ ความเป็นผู้นำในอุดมคติ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในการพัฒนาหมู่บ้าน คือ เพศ อายุ รายได้ สมาชิกภาพ และความเข้าใจบทบาทหน้าที่

ความรู้และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากการทำงาน
ของคณงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงงาน

ทอกระสอบ

ประสพ เรียงเงิน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความรู้และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากการทำงานของคณงานหญิงในโรงงานทอกระสอบ 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากการทำงาน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากการทำงาน และ 4) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากการทำงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เป็นคณงานหญิงที่ทำงานในโรงงานทอกระสอบแห่งหนึ่ง จำนวน 190 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ๆ (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลากรายชื่อคณงานตามผลัดและแผนกการทำงานต่าง ๆ ในสัดส่วนที่เท่ากัน การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง และเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเบื้องต้นเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงงาน และคณงานหญิงที่เป็นกรณีศึกษา (Case Study) จำนวน 6 คน โดยใช้แนวทางการสังเกตและสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS/PC⁺ โดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ไค - สแควร์ (Chi - Square) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

- 1) คณงานหญิงในโรงงานทอกระสอบ มีความรู้และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากการทำงานในระดับปานกลาง
- 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากการทำงานของคณงานหญิงในโรงงานทอกระสอบ ในลักษณะความสัมพันธ์แบบ 2 ตัวแปร (Bivariate Relationship) พบว่า

2.1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการทำงาน การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัย และการจัดสวัสดิการด้านความปลอดภัยในโรงงาน มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2) การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัย และการจัดสวัสดิการด้านความปลอดภัยในโรงงาน มีความสัมพันธ์กับปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ความรู้และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันอันตราย จากการทำงานของคณงานหญิงในโรงงานทอกระสอบ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันอันตราย จากการทำงานของคณงานหญิงในโรงงานทอกระสอบ ในลักษณะความสัมพันธ์หลายตัวแปร (Multivariate Relationship) โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า

4.1) การจัดสวัสดิการด้านความปลอดภัยในโรงงาน และการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัย มีอิทธิพลต่อความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2) การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัย และการจัดสวัสดิการด้านความปลอดภัยในโรงงาน มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ทัศนคติของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรที่มีต่อเกษตรกรรมทางเลือก :

กรณีศึกษา ตำบลโนนทอง อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

วรลักษณ์ จรรย์รักษ์

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรในเขตตำบลโนนทอง อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น 2) ศึกษาทัศนคติของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรในเขตตำบลโนนทองที่มีต่อเกษตรกรรมทางเลือก 3) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรในเขตตำบลโนนทอง ที่มีต่อเกษตรกรรมทางเลือก 4) ศึกษาปัญหาการเกษตรและข้อเสนอแนะในการแก้ไขของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร ในเขตตำบลโนนทอง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร ในเขตตำบลโนนทอง จำนวน 222 คน จำแนกเป็นเพศชาย 105 คน เพศหญิง 117 คน การเลือกตัวอย่างใช้การสุ่มแบบแบ่งกลุ่มคัดเลือกตัวแทนประชากรโดยการสุ่มแบบง่าย และการสุ่มตัวอย่างเพื่อสัมภาษณ์ใช้การสุ่มแบบบังเอิญ มีหน่วยในการวิเคราะห์ที่ระดับปัจเจกบุคคล ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ด้านอาชีพ การเกษตร จำนวนที่ดินถือครอง แรงงานในครัวเรือน รายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อปี ความสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ สถานภาพทางสังคม ความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรมทางเลือก ค่านิยมในเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับเกษตรกรรมทางเลือก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การคำนวณ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติวิเคราะห์ Chi – square โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

ผลการวิจัย พบว่า

1. คุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 52.7 มีอายุโดยเฉลี่ย 47 ปี และส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 90.5 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป. 1 – ป. 6) สำหรับประสบการณ์ด้านอาชีพการเกษตร พบว่า ร้อยละ 70.3 ไม่เคยร่วมกิจกรรมฝึกอบรม สัมมนา หรือศึกษาดูงาน ส่วนผู้ที่เคยมีประสบการณ์ดังกล่าว ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 20.7 เคยร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยหน่วยงานรัฐ

2. หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรในเขตตำบลโนนทอง ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 55.0 มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อเกษตรกรรมทางเลือก

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร ในเขตตำบลโนนทองที่มีต่อเกษตรกรรมทางเลือก จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามด้วยสถิติ Chi – Square มีความสัมพันธ์ที่ระดับสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรในเขตตำบลโนนทอง ได้แก่ ความสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ และความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรมทางเลือก

4. ปัญหาการเกษตรที่พบทั้งปัญหาในระดับครัวเรือน และปัญหาในระดับชุมชน ไม่แตกต่างกันมากนัก ปัญหาที่พบ ได้แก่ การขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ศัตรูพืช ขาดเงินทุนเพื่อการเกษตรและปัญหาการตลาด ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาของเกษตรกร ได้แก่ การพัฒนาแหล่งน้ำโดยขุดเจาะบ่อบาดาล การกั้นฝายทดน้ำ ขุดสระ การใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช การกู้ยืมทุนจากแหล่งสินเชื่อต่าง ๆ และให้รัฐบาลช่วยหาตลาดรวมทั้งประกันราคาผลผลิตให้แก่เกษตรกร

การประเมินผลโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคง : กรณีศึกษา

พื้นที่อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

พันโทสมชาติ แนนอุตร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินงานของโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่อำเภอนาแห้ว (2) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่อำเภอนาแห้ว ภายหลังจากส่งมอบโครงการ ฯ ให้กับจังหวัดเลย ว่ามีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด และ (3) เพื่อประเมินข้อคิดเห็นของข้าราชการ และเจ้าหน้าที่โครงการที่มีต่อการดำเนินงานของโครงการ ฯ ในภาพรวม

ข้อมูลที่น่าวิเคราะห์ได้จากข้อมูล 2 แหล่ง คือ ข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มเป้าหมาย และข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนงานโครงการ พมพ.อ.นาแห้ว สรุปผลการดำเนินงานประจำปี รวมถึงการจดบันทึกสนามของผู้วิจัยเอง

เกณฑ์สำหรับการประเมินครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ประเมินผลความสำเร็จ ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ตั้งแต่ 3.5 ขึ้นไป

ผลการวิจัย

1. การศึกษากระบวนการดำเนินงานของโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่อำเภอนาแห้ว (พมพ.) เมื่อพิจารณาเกณฑ์ประเมินผล พบว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ พมพ. อ.นาแห้ว มีความครอบคลุมงานพัฒนาเพื่อความมั่นคงทุกด้าน การดำเนินงานตามแผนงานเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ข้าราชการและเจ้าหน้าที่โครงการมีความเห็นว่ราษฎรสามารถพึ่งตนเองได้โดยมีข้าราชการเป็นผู้กระตุ้นในการให้ความช่วยเหลือ และให้ออกาสราษฎรมีส่วนร่วมในการพัฒนาตามขั้นตอน ไม่มีการรวมอำนาจตัดสินใจไว้ที่หัวหน้าโครงการ แต่มีการมอบหมายความรับผิดชอบให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ

2. การประเมินผลการดำเนินงานของโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่อำเภอนาแห้ว เมื่อพิจารณาจากเกณฑ์ประเมิน พบว่า การเสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การต่อสู้เบ็ดเสร็จบรรลุผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ โดยเฉพาะเรื่องโครงสร้าง

พื้นฐานมีเพียงพอสำหรับการดำรงชีวิตของราษฎร การแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือราษฎรที่ไม่มีที่ทำกิน รวมถึงการป้องกันและการแก้ไขการบุกรุกทำลายป่าต้นน้ำลำธาร สำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้ราษฎรพึ่งตนเองได้ และป้องกันตนเองได้นั้นยังไม่บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. การประเมินข้อคิดเห็นของข้าราชการ และเจ้าหน้าที่โครงการที่มีต่อการดำเนินงานของโครงการ ฯ ในภาพรวม พบว่า ทุกประเด็นที่ได้รับการประเมินจากข้าราชการและเจ้าหน้าที่โครงการ เห็นด้วยกับการดำเนินงานของโครงการว่าประสบความสำเร็จสร้างความมั่นคงให้เกิดขึ้นในพื้นที่ และทั้งหมดมีความเชื่อมั่นในโครงการ พมพ.อ.นาแก้ว

การรับจ้างทำงานนอกระบบ : กรณีศึกษาการทอเสื่อพลาสติก
บ้านขามป้อม ตำบลขามป้อม อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น
สมัย นักหินลาด

บทคัดย่อ

การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ประวัติและสภาพทั่วไปของหมู่บ้าน
ขามป้อม ตำบลขามป้อม อำเภอพระยืน จังหวัด (2) กระบวนการรับทำงานนอกระบบ
(3) ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการรับจ้างทำงานนอกระบบ

การศึกษานี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาประวัติและสภาพทั่วไปของ
หมู่บ้านและกระบวนการจ้างงานนอกระบบ โดยใช้การสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างสัมภาษณ์ผู้รู้ใน
หมู่บ้านตามแนวทางการสัมภาษณ์ การศึกษาเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บ
ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้รับจ้างทำงานนอกระบบ จำนวน 130 คนและผู้ไม่รับจ้างทำงาน
นอกระบบ จำนวน 209 คน รวมตัวอย่าง 339 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม
คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC⁺) โดยใช้สถิติ ร้อยละและ
ไค - สแควร์ (Chi - Square) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) บ้านขามป้อม มีอายุประมาณ 123 ปี ตั้งอยู่ห่างจากตัวจังหวัดขอนแก่น 33
กิโลเมตร ปัจจุบันมีประชากร 2,497 คน จำนวนครัวเรือน 497 ครัวเรือน ชาวบ้านประกอบ
อาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก นับถือศาสนาพุทธ การรวมกลุ่มกันในทางสังคมมี 2 รูปแบบ
กลุ่มที่เกิดจากการจัดตั้งโดยทางราชการ และกลุ่มที่เกิดจากรวมตัวของชาวบ้านเอง เช่น กลุ่ม
เครือข่าย กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มรับจ้างทั่วไป สำหรับการรับจ้างทั่วไปที่ชาวบ้านทำกันมาก
คือ การรับจ้างทอเสื่อพลาสติก ผู้รับจ้างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงที่มีศักยภาพการทอเสื่อพื้นบ้าน
อยู่ก่อนแล้ว

2) การบวนการจ้างงานนอกระบบ แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ (1) โรงงานนำ
วัสดุอุปกรณ์ไปส่งให้ที่บ้านโดยตรงและรับผลผลิตกลับเมื่อทำงานเสร็จ (2) พ่อค้าท้องถิ่นลงทุน
ซื้อวัสดุอุปกรณ์ไปส่งให้ที่บ้านโดยตรงและรับผลผลิตกลับเมื่อทำงานเสร็จ ลักษณะการจ้างงาน
เป็นการจ้างเหมารายชิ้น และมีขั้นตอนตรวจสอบคุณภาพของผลงานตามมาตรฐานที่ผู้ว่าจ้าง
กำหนด การจ้างงานนอกระบบไม่อยู่ภายใต้การคุ้มครองของกฎหมายแรงงานและกฎหมาย
ประกันสังคม

3) ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการรับจ้างทำงานนอกระบบ จากการศึกษา พบว่า เพศ อายุ ประสบการณ์การรับจ้างทำงานนอกระบบ และความพร้อมในการทำงานมีความสัมพันธ์กับการรับจ้างทำงานนอกระบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพหลัก และรายได้ของบุคคล ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับจ้างทำงานนอกระบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน
ตามบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนและพลตำรวจ
: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดชัยภูมิ

พ.ต.ท.สะอาด เวียงเงิน

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการบริหาร ปัจจัยด้านสัมพันธภาพทางสังคม ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านจิตวิทยาในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนและพลตำรวจ 2) ศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนและพลตำรวจ 3) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนและพลตำรวจ

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนและพลตำรวจที่ปฏิบัติงานที่สถานีตำรวจภูธร ในจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 28 สถานี รวมทั้งสิ้น 320 คน เป็นชาย 305 คน เป็นหญิง 15 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) และไค - สแควร์ (Chi - Square)

ผลการวิจัย พบว่า

1. เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนและพลตำรวจ ที่ปฏิบัติงานที่สถานีตำรวจภูธร ในจังหวัดชัยภูมิ มีอายุระหว่าง 23 - 32 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.75 อายุราชการตั้งแต่ 19 ปีขึ้นไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.25 ระยะเวลาปฏิบัติงานที่สถานีตำรวจภูธร 1 - 4 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.96 ความคิดเห็นด้านนโยบายการบริหารงานพบว่ามีความเหมาะสมปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.31 ด้านการปกครองบังคับบัญชา พบว่ามีความเหมาะสมปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.63 ด้านสัมพันธภาพกับผู้บังคับบัญชา อยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.00 ด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน อยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.13 ด้านสภาพการทำงานพบว่ามีความเหมาะสม ปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.94 ด้านลักษณะของงานพบว่าน่าสนใจ

ทำทหายความสามารถมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.38 ด้านความสำเร็จในงานอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.81 ด้านการได้รับยอมรับนับถืออยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.88 ด้านการได้รับผิดชอบในงานอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.75 ด้านความก้าวหน้าในงานอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.81

2. ระดับความพึงพอใจการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ จากการวิจัย พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนและพลตำรวจที่ปฏิบัติงานที่สถานีตำรวจภูธร ในจังหวัดชัยภูมิ มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ระดับสูงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.06 รองลงมา คือ ระดับปานกลางและระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 46.56 และ 4.38 ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน จากการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านอายุ อายุราชการ นโยบายการบริหารงาน การปกครองบังคับบัญชา สัมพันธภาพกับผู้บังคับบัญชา สัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน สภาพการทำงาน ลักษณะของงาน ความสำเร็จในงาน การได้รับยอมรับนับถือ การได้รับผิดชอบในงาน และความก้าวหน้าในงาน มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

ความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการพัฒนาการเกษตรและโภชนาการ

เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนตามพระราชดำริ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี : ศึกษากรณี

หมู่บ้านกุดหว้า ตำบลดอนตู อำเภอนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น

สุนทร สิริภักดิ์

บทคัดย่อ

การศึกษาคำความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการพัฒนาการเกษตร และโภชนาการ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี : ศึกษากรณีหมู่บ้านกุดหว้า ตำบลดอนตู อำเภอนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อ 1) ศึกษาลักษณะส่วนบุคคล การรับทราบข่าวสาร และ ประโยชน์ที่ประชาชนคาดว่าจะได้รับจากโครงการ 2) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการพัฒนาการเกษตรและโภชนาการเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และ 3) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการพัฒนาการเกษตร และโภชนาการเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประชากรในการศึกษาได้แก่ ประชาชนบ้านกุดหว้า ตำบลดอนตู อำเภอนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น อายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 357 คน โดยการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 191 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสัมภาษณ์ ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ และทดสอบความเชื่อถือได้ทางสถิติโดยใช้วิธีของ Cronbach ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.75 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC⁺ สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไค - สแควร์

ผลการศึกษา

1. ลักษณะส่วนบุคคลของประชาชนบ้านกุดหว้า ตำบลดอนตู อำเภอนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ส่วนมากเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 54.50 อายุน้อยกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 67.54 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 90.60 สถานภาพสมรสแล้วอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 70.70 อาชีพหลักเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 78.50 รายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 86.91 และส่วนใหญ่มีระยะเวลาการอาศัยอยู่ในหมู่บ้านน้อยกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.60

2. ความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการพระราชดำริ ฯ

2.1 ประชาชนมีความเห็นว่า โครงการ ฯ พระราชดำริ ฯ จะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์ จากโครงการ ฯ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.54$)

2.2 ประชาชนเข้าร่วม โครงการ ฯ พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา คิดเป็นร้อยละ 70.70 และ เห็นด้วยกับโครงการ ฯ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.40$)

2.3 ประชาชนเข้าร่วม โครงการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม คิดเป็นร้อยละ 67.50 และเห็นด้วยกับโครงการ ฯ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.48$)

2.4 ประชาชนส่งบุตรเข้าร่วมโครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คิดเป็นร้อยละ 43.90 และ เห็นด้วยกับโครงการ ฯ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.67$)

2.5 โครงการก่อสร้างทางหลวงในชนบทขั้นที่ 3 ประชาชน เห็นด้วยกับโครงการ ฯ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.71$)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับความคิดเห็นต่อโครงการพระราชดำริ ฯ

3.1 เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพหลัก ระยะเวลาที่อาศัยในหมู่บ้าน ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการพระราชดำริ ฯ ทุกโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้จากโครงการ ฯ การรับทราบข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการก่อสร้างทางหลวงในชนบทขั้นที่ 3 (ลาดยาง) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 การเข้าร่วมโครงการหรือการไม่เข้าร่วมโครงการ ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการพระราชดำริ ฯ ทุกโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสตรีทอผ้าไหม :

ศึกษาเฉพาะกรณี โครงการส่งเสริมศิลปาชีพ

อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

พันโทสุรจิตร อุตะเกา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) ข้อมูลทั่วไปของที่มีส่วนร่วมในการทอผ้าไหม 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสตรีทอผ้าไหมในโครงการส่งเสริมศิลปาชีพ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

การศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้การวิจัยแบบสำรวจทำการเก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ ประชากรเป้าหมาย คือ สตรีที่เป็นสมาชิกโครงการส่งเสริมศิลปาชีพ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 103 คน ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบชั้น ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ค่า F - test ค่า Z test

ผลการวิจัย

1) ข้อมูลทั่วไปของที่มีส่วนร่วมในการทอผ้าไหม ในโครงการส่งเสริมศิลปาชีพ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้พบว่า สตรีส่วนร่วมในการทอผ้าไหม ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25 – 65 ปี จบการศึกษาประถมปีที่ 6 ทอผ้าไหมเป็นอาชีพเสริม รายได้ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาทต่อปี มีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยว มีทัศนคติที่ต้องการให้มีการพัฒนาเพื่อเพิ่มรายได้จากการทอผ้าไหม ค่านิยมเชิงพุทธ ได้พบว่า สตรีส่วนใหญ่ให้ทานโดยทำบุญ ตักบาตรพระสงฆ์ตอนเช้า รักษาศีล 5 ข้อ การปฏิบัติสมถภาวนา จะแสวงหาผู้ช่วยแนะนำ การภาวนามากกว่ากิจกรรมอื่นๆ

ส่วนการมีส่วนร่วมในด้านการฝึกอบรมการทอผ้าไหม ได้พบว่า ส่วนมากจะมาฝึกย้อมสีและฝึกทอผ้ากับโครงการส่งเสริมศิลปาชีพ ด้านการร่วมกิจกรรมการทอผ้าไหมและการจำหน่ายส่วนมากจะทอผ้าไหมอยู่ที่บ้านและขายผ้าไหมเองตามท้องตลาด การเข้าร่วมกิจกรรมกับโครงการส่วนมากจะมารับเสด็จพระบรมวงศานุวงศ์ เจ้าหน้าที่ของโครงการมีส่วนช่วยอย่างมากกับสมาชิกโดยมีส่วนร่วม

2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสตรีทอผ้าไหมในโครงการส่งเสริมศิลปาชีพ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้พบว่า ปัจจัยด้านการศึกษา ประเภทครอบครัว การช่วยเหลือของญาติ - พี่น้อง มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสตรีทอผ้าไหม ส่วนปัจจัยด้านอายุ อาชีพ การช่วยเหลือของบุตร - ธิดา การช่วยคิดลายผ้าไหมของครอบครัว ญาติ - พี่น้อง และรายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสตรีทอผ้าไหม

ทัศนคติมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสตรีเฉพาะในด้านการทอผ้าไหมและการจำหน่าย สำหรับค่านิยมเชิงพุทธ ด้านภavana มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสตรีทั้งหมดและในด้านทาน มีความสัมพันธ์กับการทอผ้าไหมและการจำหน่าย

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีอำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น

สุเชษฐ์ มีไมตรีจิตต์

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล 2) ความสามารถในการปฏิบัติงานของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 98 คน จาก 14 องค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละและไคสแควร์

ผลการวิจัย

1. ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จากการศึกษพบว่า กรรมการบริหารจบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.9 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.3 มีประสบการณ์การทำงานในตำบลหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 87.8 เป็นกรรมการบริหารโดยการเลือกตั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.1 ได้รับข้อมูลข่าวสารในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.8 เคยได้รับการฝึกอบรมมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.8และได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.3

2. ระดับความสามารถในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า กรรมการบริหารมีระดับความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 54.2 รองลงมาคือ ระดับมาก และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 40.8 และ 5.0 ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จากการศึกษา พบว่ามี 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การได้รับการฝึกอบรม และการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยเอดส์

ทิพธิญา เที่ยงสอน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาบทบาทของครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยเอดส์ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยเอดส์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครอบครัวที่พาผู้ป่วยเอดส์มารับบริการที่แผนกผู้ป่วยนอก และแผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลโรคติดต่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กิ่งอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น ตั้งแต่เดือนมกราคมจนถึงเดือนมีนาคม 2543 จำนวน 141 ครอบครัว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical package for the Social Science/personal computer) สถิติที่ใช้ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับบทบาทของครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยเอดส์ ใช้ค่าทดสอบ ไค – สแควร์ (Chi – Square test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

- 1) บทบาทของครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยเอดส์ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคม รวม 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
- 2) คุณลักษณะของครอบครัวผู้ป่วยเอดส์ ส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ต่ำกว่า 3,000 บาท ครอบครัวผู้ป่วยเอดส์ มีปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ในระดับน้อย และมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับปานกลาง ครอบครัวผู้ป่วยเอดส์ได้รับการสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านทรัพยากร ด้านจิตใจ รวม 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
- 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยเอดส์ โดยใช้ค่าสถิติ ไค – สแควร์ทดสอบ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยเอดส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ประเภทของครอบครัว รายได้ของครอบครัว ปัญหาด้านเศรษฐกิจ การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารและด้านทรัพยากร

ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมาย

หมวกนิรภัยที่เหมาะสมในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

พันตำรวจตรี บัญชร มาลีศรี

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายหมวกนิรภัยที่เหมาะสมในเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยดำเนินการวิจัยเชิงนโยบายสาธารณะ (Public Policy Research) ตามกระบวนการวิจัยของ Ann Majchrzak และเสนอแบบจำลองแนวความคิดการบังคับใช้กฎหมายหมวกนิรภัยที่เหมาะสม ตามแนวความคิดของ Stokey and Zeckhauser มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะบุคคลของผู้เกี่ยวข้อง ลักษณะทั่วไปของปัจจัยด้านจิตวิทยาสังคม ปัจจัยด้านมาตรการใช้กฎหมายหมวกนิรภัย มาตรการปัจจุบันและมาตรการอนาคต และการเลือกมาตรการบังคับใช้กฎหมายหมวกนิรภัยที่เหมาะสม 2) ศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายหมวกนิรภัย มาตรการปัจจุบันและมาตรการอนาคต 3) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายหมวกนิรภัย มาตรการปัจจุบันและมาตรการอนาคต และ 4) เสนอแบบจำลองการบังคับใช้กฎหมายหมวกนิรภัยที่เหมาะสมในอนาคตในเขตเทศบาลนครขอนแก่น เพื่อเป็นพื้นฐานในการกำหนดนโยบายในการบังคับใช้กฎหมายหมวกนิรภัยที่เหมาะสมในอนาคตต่อไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ใช้การสุ่มแบบแบ่งพวกกลุ่มตัวอย่าง (Stratified Sampling) ประกอบไปด้วยผู้เกี่ยวข้องในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จำนวน 7 พวก รวมทั้งสิ้น 406 คน ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้ใช้รถจักรยานยนต์ 2) กลุ่มผู้ใช้ รถยนต์ 3) กลุ่มผู้บังคับใช้กฎหมายหมวกนิรภัย 4) กลุ่มผู้ผลักดันให้มีการบังคับใช้กฎหมายหมวกนิรภัย 5) กลุ่มเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรม 6) กลุ่มบุคลากรในสถานศึกษา และ 7) กลุ่มผู้ค้ารถจักรยานยนต์ และเก็บข้อมูลโดยการสุ่มโดยบังเอิญ (Accidental Sampling) ตามสัดส่วนประชากรในแต่ละกลุ่ม Proportional to size) โดยใช้แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง (Structured Interview) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS/PC⁺ โดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ ไค - สแควร์ (Chi - Square) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะทั่วไป คือ เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี ส่วนมากจบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีสถานภาพโสด เป็นนักเรียน/นักศึกษา มากกว่ากลุ่มอื่น มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 1,000 – 5,000 บาท มีรถจักรยานยนต์เป็นของตนเอง และใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะในชีวิตประจำวันมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างเคยประสบอุบัติเหตุจากรถ และเคยพบเห็นคนอื่นประสบอุบัติเหตุจากรถมากที่สุด

2. กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านจิตวิทยาสังคม โดยเห็นด้วยกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้กฎหมายหมวกนิรภัย ในระดับ “มาก” มากที่สุด รองลงมาคือ ความรู้ความเข้าใจกฎหมายหมวกนิรภัย การเรียนรู้ทางสังคม และวิธีดำเนินการจับกุมของตำรวจ

3. กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านมาตรการบังคับใช้กฎหมายหมวกนิรภัยโดยเห็นด้วยกับ “มาตรการอนาคต” มากกว่า “มาตรการปัจจุบัน” และต้องการเลือกมาตรการอนาคตมาเพื่อบังคับใช้ในอนาคต

4. ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายหมวกนิรภัย มาตรการอนาคต ได้แก่ การเป็นเจ้าของพาหนะ และประสบการณ์ อุบัติเหตุจากรถ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ส่วนปัจจัยเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ ชนิดของพาหนะที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายหมวกนิรภัย มาตรการอนาคต ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5. ปัจจัยด้านจิตวิทยาสังคมที่มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายหมวกนิรภัย มาตรการอนาคต ได้แก่ 1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางสังคมที่ได้รับจากครอบครัว กลุ่มเพื่อน สถานศึกษา และหน่วยงานของรัฐ 2) ระดับความรู้ความเข้าใจในวิธีการบังคับใช้กฎหมาย 3) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้กฎหมายหมวกนิรภัยที่ได้จากรณรงค์ โฆษณา ประชาสัมพันธ์ จากประสบการณ์อุบัติเหตุจากรถ และจากการดำเนินคดีของตำรวจ 4) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีดำเนินการจับกุมของตำรวจ ที่ได้รับการจับกุมของตำรวจแบบไม่สม่าเสมอเรียกร่องผลประโยชน์ และจากวิธีดำเนินการของตำรวจแบบปล่อยปละละเลยไม่จับกุม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

6.มาตรการบังคับใช้กฎหมายหมวดนิรภัยที่เหมาะสมในเขตเทศบาลนคร
ขอนแก่น ในอนาคตควรมีรูปแบบการบังคับใช้ที่เหมาะสม ดังนี้ คือ

6.1 มาตรการแบบไม่เป็นทางการ ประกอบด้วย 1) การรณรงค์ โฆษณา
ประชาสัมพันธ์ 2) การให้ความรู้ด้านกฎหมายหมวดนิรภัย 3) การให้รางวัล และสัญลักษณ์
ทางบวก 4) การให้เข้ามามีส่วนร่วม

6.2 มาตรการแบบเป็นทางการ ประกอบด้วย 1) การว่ากล่าวตักเตือน
2) การเก็บข้อมูลผู้กระทำผิดอย่างเป็นระบบ 3) การปรับ 4) การใช้มาตรการเสริมแบบต่าง ๆ
คือ การภาคทัณฑ์ การพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ การฝึกอบรมและทดสอบความรู้เกี่ยวกับกฎจราจร
การตัดคะแนนใบอนุญาตขับขี่ การให้ทำงานเพื่อสังคม การเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ การเพิ่ม
โทษเมื่อกระทำผิดซ้ำ การดำเนินคดีในศาลจราจร การงดใช้รถจักรยานยนต์ และ การใช้โทษ
จำคุกระยะสั้น

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการสร้างเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี

ประจัญ กิ่งมิ่งแฮ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ 1. เพื่อทราบข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ ในด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลและสิ่งแวดล้อมทางสังคม 2. เพื่อศึกษาระดับความต้องการสร้างเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ 3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการสร้างเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สูงอายุ ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี จำนวน 330 คน เพศชาย 132 คน และเพศหญิง 198 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และได้ประยุกต์แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายของกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ แล้วนำมาหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (CronBach's alpha Coefficient) ได้ค่าเที่ยงตรงของเครื่องมือ เท่ากับ 0.945 แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนเมษายน - มิถุนายน 2541 เมื่อได้ข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติที่ใช้ทางสังคมศาสตร์ คือ SPSS/PC⁺ หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้สถิติ ไค - สแควร์ (Chi - Squares)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับความต้องการ

1.1 ผู้สูงอายุ มีระดับความต้องการมาก เฉพาะในการสร้างเสริมสุขภาพกาย ในรายการพัฒนาน้ำหนักตัวที่เหมาะสม ส่วนในด้านอื่น ๆ มีระดับความต้องการน้อย

1.2 ผู้สูงอายุ มีระดับความต้องการสร้างเสริมสุขภาพ ด้านสุขภาพจิตและสุขภาพทางสังคมอยู่ในระดับความต้องการมากในทุกรายการ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย

2.1 อาชีพมีความสัมพันธ์กับความต้องการสร้างเสริมสุขภาพทั้งด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุขภาพทางสังคม ส่วนเพศ มีความสัมพันธ์เฉพาะความต้องการสร้างเสริมสุขภาพจิต

2.2 เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการ สร้างเสริมสุขภาพในทุกด้าน

2.3 สถานภาพลักษณะครอบครัว และสถานภาพที่อยู่อาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการ สร้างเสริมสุขภาพทุกด้าน แต่ที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับความต้องการ สร้างเสริมสุขภาพ เฉพาะสุขภาพกายเท่านั้น

ผู้วิจัยเสนอแนะว่า การจัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุรู้จักการเสริมสุขภาพนั้น ควรจัดให้ครอบคลุมในทุกด้าน คือ ด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุขภาพทางสังคม

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดำเนินงานตามโครงการ
การศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) ของผู้ดำเนินงาน

: ศึกษาเฉพาะกรณีใน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

ประดิษฐ์ มาสุข

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะข้อมูลทั่วไป ปัจจัยด้านการศึกษาในโครงการ ปัจจัยด้านความคาดหวังและประโยชน์ที่จะได้รับ ปัจจัยด้านจริยธรรม 2) ความสามารถในการดำเนินงานตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทของผู้ดำเนินงาน 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดำเนินงานตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทของผู้ดำเนินงาน

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ ผู้ดำเนินงานในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 268 คน จาก 75 โรงเรียนโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ และไค - สแควร์

ผลการวิจัย

1. ลักษณะข้อมูลทั่วไปของผู้ดำเนินงาน จากการศึกษา พบว่า ผู้ดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นชายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 89.8 อายุ ช่วงอายุอยู่ระหว่าง 25 – 40 ปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 44.9 รายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.7 ระดับการศึกษา ปริญญาตรีขึ้นไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.5 การศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.4 ตำแหน่งในการศึกษาครั้งนี้แยกออกเป็น 2 ส่วน ตำแหน่งครูผู้สอน อาจารย์ 2 พบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.0 ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี พบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.1 ที่พักอาศัย บ้านพักของตนเองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.5

ปัจจัยเกี่ยวกับการศึกษาในโครงการ การฝึกอบรมตามโครงการ กศ.พช. 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.6 การรับรู้ข่าวสาร ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.0

ปัจจัยด้านความคาดหวังและประโยชน์ที่ได้รับต้องการช่วยเหลือชุมชนในระดับ
มาก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.4 ได้รับการยอมรับจากชุมชน ในระดับมาก มากที่สุด
คิดเป็นร้อยละ 34.3 การได้รับพิจารณาความดีความชอบ เคยได้รับมากที่สุด คิดเป็นร้อย
ละ 65.7

ปัจจัยทางด้านจริยธรรม การปฏิบัติตนด้านจริยธรรมในระดับปานกลาง มากที่สุด
คิดเป็นร้อยละ 36.9

2.ระดับความสามารถในการดำเนินงานตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน
ในเขตชนบท พบว่า ผู้ดำเนินงาน มีความสามารถในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.9
ระดับน้อยและระดับมากใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 31.7 และ 31.4 ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดำเนินงานตามโครงการ การ
ศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท จากการศึกษา พบว่า มี 10 ปัจจัย ได้แก่ อายุ ระดับ
การศึกษา การศึกษาต่อเนื่อง การฝึกอบรม การรับรู้ข่าวสาร ความคาดหวังในการช่วยเหลือ
ชุมชน การยอมรับจากชุมชน การเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ จริยธรรมสำหรับนักเรียน
และจริยธรรมสำหรับชุมชน

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพของสมาชิกที่อยู่ร่วมกันในครอบครัวผู้ติดเชื้อเอดส์ : ศึกษาเฉพาะกรณี โครงการบ้านนิจจานุเคราะห์

รัตนกุล โพธิ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อการศึกษาเกี่ยวกับสัมพันธภาพของสมาชิกที่อยู่ร่วมกันในครอบครัวผู้ติดเชื้อเอดส์ ครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกรณี โครงการบ้านนิจจานุเคราะห์ มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ 1) ลักษณะสัมพันธภาพของสมาชิกที่อยู่ร่วมกันในครอบครัวผู้ติดเชื้อเอดส์ 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพของสมาชิกที่อยู่ร่วมกันในครอบครัวผู้ติดเชื้อเอดส์ ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ และได้นำไปสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากประชากรเป็นสมาชิกที่อาศัยด้วยกันในครอบครัวผู้ติดเชื้อเอดส์ จำนวน 142 ราย จากจำนวนทั้งสิ้น 220 ราย แล้วนำมาประมวลโดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS/PC⁺ โดยเลือกใช้สถิติค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการบรรยายลักษณะของกลุ่มประชากรและปัจจัยต่าง ๆ และใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันในการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ผลจากการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) คุณลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกในครอบครัว ผู้ติดเชื้อเอดส์ที่ตอบแบบสัมภาษณ์เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ร้อยละ 52.8 ส่วนใหญ่มีอายุ 56 ปีขึ้นไป ร้อยละ 28.2 โดยมีอายุเฉลี่ย 45.11 ปี สถานภาพสมรสแต่งงานและอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 72.5 การศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 72.5 ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 49.5 มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท ร้อยละ 48.6 โดยมีรายได้เฉลี่ย 2,317.61 บาท มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าครอบครัวหรือคู่สมรสของหัวหน้าครอบครัว ร้อยละ 71.1 มีความสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อเอดส์เป็นบิดาหรือมารดา ร้อยละ 51.4 ระยะเวลาที่ทราบว่าสมาชิกในครอบครัวติดเชื้อเอดส์ระหว่าง ต่ำกว่า 3 ปี ร้อยละ 62.0 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.37 ปี

2) คุณลักษณะของครอบครัว พบว่า จำนวนสมาชิกที่อยู่ร่วมกันในครอบครัวผู้ติดเชื้อเอชไอวีอยู่ระหว่าง 5-9 คน ร้อยละ 64.1 โดยมีค่าเฉลี่ย 6.07 คน รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 60.6 มีค่าเฉลี่ย 5,222.54 บาท และมีภาวะทางเศรษฐกิจ คือ มีรายได้ไม่พอเพียงและมีหนี้สิน ร้อยละ 85.2

3) สัมพันธภาพของสมาชิกที่อยู่ร่วมกันในครอบครัวผู้ติดเชื้อเอชไอวี พบว่า อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.71 การรับรู้เกี่ยวกับโรคเอชไอวีของสมาชิกในครอบครัวผู้ติดเชื้อเอชไอวี พบว่า อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 5.03 ทักษะคติเกี่ยวกับโรคเอชไอวีของสมาชิกในครอบครัว ผู้ติดเชื้อผู้ป่วยเอชไอวี พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.30 โดยการสนับสนุนทางสังคมของสมาชิกในครอบครัวผู้ติดเชื้อเอชไอวี พบว่า อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.71

4) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพของสมาชิกที่อยู่ร่วมกันในครอบครัวผู้ติดเชื้อเอชไอวี พบว่า ปัจจัย อายุ ($r = 0.2488$) สถานภาพสมรสแต่งงานและอยู่ด้วยกัน ($r = 0.2050$) การศึกษาระดับประถมศึกษา ($r = 0.2309$) เป็นบิดามารดาของผู้ติดเชื้อเอชไอวี ($r = 0.1923$) การรับรู้ความรุนแรงของโรคเอชไอวี ($r = 0.1666$) การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเอชไอวี ($r = 0.4278$) ทักษะคติเกี่ยวกับโรคเอชไอวี ($r = 0.2460$) การสนับสนุนด้านทรัพยากร ($r = 0.2977$) และการสนับสนุนด้านอารมณ์และสังคม ($r = 0.4615$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสัมพันธภาพของสมาชิกที่อยู่ร่วมกันในครอบครัวผู้ติดเชื้อผู้ป่วยเอชไอวีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนปัจจัย อาชีพรับจ้าง ($r = -0.2784$) และรายได้เฉลี่ยของครอบครัว ($r = -0.2564$) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับสัมพันธภาพของสมาชิกที่อยู่ร่วมกันหลังทราบว่าเป็นสมาชิกในครอบครัวติดเชื้อเอชไอวี ($r = -0.3158$) และรายได้เฉลี่ยของครอบครัว ($r = -0.2564$) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับสัมพันธภาพของสมาชิกที่อยู่ร่วมกันในครอบครัวผู้ติดเชื้อเอชไอวี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

การดูแลสุขภาพภาพตนเองของหญิงตั้งครรภ์หลังรับคำปรึกษาโรคธาลัสซีเมีย
 แม่ของสถานส่งเสริมอนามัยแม่และเด็ก อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น
 ศรีสวาท ชัยสิทธิ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านจิตวิทยาสังคม และปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม 2) การดูแลสุขภาพภาพตนเองของหญิงตั้งครรภ์หลังรับคำปรึกษาโรคธาลัสซีเมีย 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดูแลสุขภาพภาพตนเองของหญิงตั้งครรภ์หลังรับคำปรึกษาโรคธาลัสซีเมีย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ หญิงตั้งครรภ์หลังรับคำปรึกษาโรคธาลัสซีเมียในสถานส่งเสริมอนามัยแม่และเด็ก อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น จำนวน 125 ราย ระหว่างเดือน ตุลาคม 2541 - มีนาคม 2542 โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Science/Personal Computer = SPSS/PC⁺) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และไค - สแควร์ (Chi - Square)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) คุณลักษณะของหญิงตั้งครรภ์ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี ประกอบอาชีพหลัก คือ เกษตรกรรม สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 1,000 - 3,000 บาท ประสบการณ์ด้านการตั้งครรภ์ พบว่า หญิงตั้งครรภ์ส่วนใหญ่มีอายุครรภ์ 21 - 30 สัปดาห์ การตั้งครรภ์เป็นครรภ์ที่ 2 จำนวนการฝากครรภ์ 2 ครั้ง หญิงตั้งครรภ์ทั้งหมดที่รับคำปรึกษา ไม่เคยรับคำปรึกษาโรคธาลัสซีเมีย มีเพียงส่วนน้อย (3.2%) ที่รู้จักโรคธาลัสซีเมีย โดยได้รับความรู้จากสื่อวิทยุ และโทรทัศน์ ปัจจัยด้านจิตวิทยาสังคม พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวขณะตั้งครรภ์ อยู่ในระดับดี การรับรู้ภาวะโลหิตจางอยู่ในระดับดี ความรู้เกี่ยวกับโรคธาลัสซีเมีย อยู่ในระดับปานกลาง ทักษะคดีเกี่ยวกับโรคธาลัสซีเมียอยู่ในระดับดี ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม พบว่า การสนับสนุนจากครอบครัวอยู่ในระดับมากและปานกลางเท่ากัน และการสนับสนุนด้านสื่อเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยอยู่ในระดับปานกลาง

2) การดูแลสุขภาพตนเองของหญิงตั้งครรภ์หลังรับคำปรึกษาอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การดูแลสุขภาพตนเองที่อยู่ในระดับดี คือ การได้รับอาหารที่มีประโยชน์ การพักผ่อนและการปฏิบัติตนด้านสุขนิสัยประจำวัน และใส่ใจในสุขภาพตนเอง

3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดูแลสุขภาพตนเองของหญิงตั้งครรภ์ หลังคำปรึกษาโรคธาลัสซีเมีย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยใช้ค่า Chi – Square ทดสอบได้แก่ จำนวนการตั้งครรภ์ ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวระหว่างตั้งครรภ์ ทักษะคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวระหว่างตั้งครรภ์ และการสนับสนุนจากครอบครัว

บทบาทของบุคลากรสาธารณสุขในการจัดการขยะโรงพยาบาล

: กรณีศึกษาโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดหนองบัวลำภู

สยามพร พรหมจาริต

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) กระบวนการจัดการขยะของโรงพยาบาล 2) บทบาทของบุคลากรสาธารณสุขในการจัดการขยะ 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการขยะของบุคลากรสาธารณสุข กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ บุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดหนองบัวลำภู ทั้งหมด 4 แห่ง โดยศึกษาในกลุ่มบุคลากรสาธารณสุข 3 กลุ่มที่มีบทบาทแตกต่างกัน กลุ่มแรกผู้ที่มีบทบาทในการเก็บ ทิ้งและแยกขยะ สุ่มตัวอย่างแบบโควต้า (Quota Sampling) โดยวิธีบังเอิญ จำนวน 150 คน กลุ่มที่ 2 ผู้ที่มีบทบาทในการขนลำเลียงและรวบรวมขยะศึกษาจากกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 33 คน และกลุ่มที่ 3 ผู้ที่มีบทบาทในการกำจัดขยะศึกษาจากกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 8 คน รวมจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 183 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณใช้แบบสอบถาม การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพใช้แนวทางการสังเกตและแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC⁺) สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ไค - สแควร์ (Chi - Square) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product - Moment Correlation Coefficient) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) กระบวนการจัดการขยะของโรงพยาบาล แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การจัดการขยะทั่วไป และการจัดการขยะติดเชื้อ แต่ละประเภทมีกระบวนการจัดการเป็น 3 ขั้นตอน คือ การเก็บ ทิ้งและแยก การรวบรวมและขนลำเลียง และการกำจัด โดยโรงพยาบาลชุมชนทุกแห่งจัดการขยะไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

2) บทบาทของบุคลากรสาธารณสุขในการจัดการขยะ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง แบ่งบทบาทออกเป็น 3 บทบาทที่แตกต่างกัน ได้แก่ บทบาทในการเก็บ ทิ้ง และแยกขยะ บทบาทบุคลากรสาธารณสุขมีบทบาทใกล้เคียงกันคือ อยู่ในระดับปานกลาง

3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบาท ในการจัดการขยะ
ของบุคลากรสาธารณสุข ได้แก่ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา การรับรู้บทบาท และแรง
จูงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยด้านเพศ อายุ ฐานะทางเศรษฐกิจ
อายุราชการ ตำแหน่ง ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการขยะ และการได้รับข่าวสาร
ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการขยะ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานของกลุ่มแม่บ้าน
เกษตรกรในโครงการเพิ่มรายได้นอกภาคการเกษตรแก่ครัวเรือน
เกษตรกรจังหวัดชัยภูมิ

สุรชัย กัณหาบัว

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะพื้นฐานบางประการของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร 2) ระดับการปฏิบัติงานของกลุ่มในการทำกิจกรรมในโครงการ 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในโครงการเพิ่มรายได้ นอกภาคการเกษตรแก่ครัวเรือนเกษตรกร

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในจังหวัดชัยภูมิจำนวน 33 กลุ่มจาก 12 อำเภอ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และไค-สแควร์

ผลการวิจัย

1. ลักษณะพื้นฐานบางประการของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร พบว่า กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่ หรือ ร้อยละ 60.6 ประกอบด้วยสมาชิก 31 – 60 คน ร้อยละ 45.5 สมาชิกมีอายุ ตั้งแต่ 40 – 49 ปี ร้อยละ 72.7 ที่มีเงินทุนหมุนเวียนต่ำกว่า 50,000 บาท ร้อยละ 69.7 มีสมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในระดับมาก และร้อยละ 72.7 เท่ากัน สมาชิกรับความรู้และข้อมูลข่าวสารในระดับมาก และได้รับผลประโยชน์จากกลุ่มในระดับน้อย

2. ระดับการปฏิบัติงานของกลุ่ม พบว่า กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 54.5

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ในโครงการเพิ่มรายได้นอกภาคการเกษตรแก่ครัวเรือนเกษตรกร พบว่า มี 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้แก่ จำนวนเงินทุนหมุนเวียนของกลุ่ม และการได้รับผลประโยชน์

4. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย 1) ควรเพิ่มจำนวนเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานให้แก่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร 2) ควรให้ผลประโยชน์แก่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมากขึ้นในที่สุดจะทำให้โครงการประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย

ความคาดหวังเชิงอาชีพและการออกกลางคันของนักเรียน

โครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต

อนิรุทธ์ สุวรรณรงค์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความคาดหวังเชิงอาชีพและการออกกลางคันของนักเรียนโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังเชิงอาชีพของนักเรียนโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต และ 3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออกกลางคันของนักเรียนโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาแบบแบ่งชั้น จากนักเรียนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีขอนแก่น และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุดรธานี ที่กำลังศึกษาจำนวน 308 คน และนักเรียนออกกลางคัน จำนวน 92 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไค-สแควร์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการถดถอยแบบโลจิสติก

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต มีความคาดหวังเชิงอาชีพเกษตรกรรม คิดเป็น ร้อยละ 43.0 อาชีพอื่น ๆ คิดเป็น ร้อยละ 57.0 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษา คิดเป็น ร้อยละ 77.0 และนักเรียนที่ออกกลางคัน คิดเป็น ร้อยละ 23.0 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังเชิงอาชีพของนักเรียน ได้แก่ 1) ทศนคติต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และ 2) ขนาดการถือครองที่ดิน เมื่อวิเคราะห์ด้วยโลจิสติก พบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวสามารถร่วมกันทำนายความคาดหวังเชิงอาชีพได้ร้อยละ 75.35 และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออกกลางคันของนักเรียน ได้แก่ 1) การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) ทศนคติต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และ 4) ระดับการศึกษาของบิดา มารดา (ไม่ได้เรียนหนังสือ) เมื่อวิเคราะห์ด้วยโลจิสติก พบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวสามารถร่วมกันทำนายการออกกลางคันของนักเรียนได้ร้อยละ 85.92

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของเจ้าของสถานประกอบการ
 ในกิจกรรมการฝึกเตรียมเข้าทำงานของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน
 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดขอนแก่น
 ดำรง ทิพย์สิงห์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงลักษณะส่วนบุคคล การปฏิสัมพันธ์กับเจ้าของสถานประกอบการ ความพึงพอใจในกิจกรรม ความต้องการเกี่ยวกับการฝึกอบรมฝีมือแรงงาน การติดตามและประเมินผล 2) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของเจ้าของสถานประกอบการ ในกิจกรรม การฝึกเตรียมเข้าทำงาน 3) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับมีส่วนร่วมของเจ้าของสถานประกอบการในกิจกรรม การฝึกเตรียมเข้าทำงาน 4) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของเจ้าของสถานประกอบการในกิจกรรม การฝึกเตรียมเข้าทำงาน

ประชากรเป้าหมายของการวิจัยเรื่องนี้ คือ เจ้าของสถานประกอบการที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดขอนแก่น ระหว่างปี พ.ศ. 2539 – พ.ศ. 2541 จำนวน 381 คน โดยใช้การเลือกตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ขนาดตัวอย่างในการวิเคราะห์ข้อมูล 195 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ สถิติที่ใช้ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไคสแควร์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของเจ้าของสถานประกอบการ เพศชายมากที่สุด ร้อยละ 90.8 อายุระหว่าง 31 - 40 ปี มากที่สุด คือ ร้อยละ 52.8 สถานภาพการสมรสมีสมรสอยู่ด้วยกันมากที่สุด ร้อยละ 77.4 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีี่มากที่สุด ร้อยละ 27.7 สถานประกอบการประเภทบริการที่รับผู้เข้ารับการฝึกอบรมฝึกงานในกิจกรรมมากที่สุด ร้อยละ 90.3

2. ระดับการมีส่วนร่วมของเจ้าของสถานประกอบการในกิจกรรม การฝึกเตรียมเข้าทำงานอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมน้อย จากการวัดการมีส่วนร่วม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาฝีมือแรงงานตามรูปแบบกิจกรรมด้านความร่วมมือการวางแผนและจัดการกิจกรรม ด้านการช่วยเหลือให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมฝึกในกิจการตามรูปแบบกิจกรรม และด้านการตัดสินใจใช้ทรัพยากรจากการบริการกิจกรรม

3. ปัจจัยที่มีที่ีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของเจ้าของสถานประกอบการในกิจกรรมการฝึกเตรียมเข้าทำงาน ได้แก่ สถานภาพการสมรส การศึกษา การปฏิสัมพันธ์กับเจ้าของสถานประกอบการความพึงพอใจในกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของเจ้าของสถานประกอบการในกิจกรรมการฝึกเตรียมเข้าทำงาน พบว่า

1) ปัญหาตามลำดับความสำคัญของปัญหาจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมฝึกงานในกิจการ การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการฝึกเตรียมเข้าทำงานที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานในกิจการ การขาดการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเตรียมเข้าทำงานฝึกงานในกิจการไม่มีคุณภาพ เช่น ละทิ้งงานที่มอบหมายให้ทำ ผลงานไม่ได้มาตรฐาน แลการขาดแคลนเครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยเหลือในการฝึกอบรมฝีมือแรงงาน

2) อุปสรรคตามลำดับความสำคัญของอุปสรรคจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานประกอบการไม่ได้จัดงบประมาณไว้สำหรับช่วยเหลือการฝึกอบรมฝีมือแรงงานในกิจการและไม่สามารถมีส่วนร่วมได้ เนื่องจากมีปัจจัยที่อยู่นอกเหนือการควบคุมในระดับสถานประกอบการเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ภาวะเศรษฐกิจของประเทศและผลการประกอบการแต่ละปี สถานประกอบการยังไม่มีความพร้อมด้านการจัดหาอุปกรณ์ช่วยการฝึกอบรมฝีมือแรงงาน สถานประกอบการยังไม่มีความพร้อมเป็นสถานที่ฝึกอาชีพและฝึกงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ ไม่มีวิทยากรในหน่วยงานช่วยในการฝึกอบรมฝีมือแรงงาน การรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมฝึกงานในกิจการไม่คุ้มกับการลงทุนการฝึกอบรม การรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมฝึกงานในกิจการทำให้เสียเวลาในการปฏิบัติและบางครั้งไม่มีอะไรตอบแทน

การดูแลสุขภาพของผู้ใช้แรงงานก่อสร้าง : ศึกษาเฉพาะกรณี
 แรงงานก่อสร้าง ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
 ประภัสสร สุธรรมวิจิตร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพของผู้ใช้แรงงานก่อสร้างในด้าน 1) คุณลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการรับรู้ ปัจจัยการสนับสนุนทางสังคม และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม 2) การดูแลสุขภาพของผู้ใช้แรงงานก่อสร้าง และ 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดูแลสุขภาพของผู้ใช้แรงงานก่อสร้างในเขตเทศบาลนครขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ได้แก่ คนงานก่อสร้างในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จำนวน 281 ราย โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จากบริษัททั้งหมด 11 บริษัท วิเคราะห์ข้อมูลใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ใช้ค่าไค - สแควร์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ใช้แรงงานก่อสร้าง มีเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่อายุต่ำกว่า 30 ปี สถานภาพสมรสและอยู่ด้วยกัน ระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา รายได้ 4,000 บาทขึ้นไป ระยะเวลาที่ทำงานก่อสร้าง 5 ปี มาจากต่างจังหวัดและมีลักษณะงานปัจจุบันเป็นช่าง ปัจจัยด้านการรับรู้แต่ละด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมด้านสวัสดิการ และการได้รับข่าวสารอยู่ในระดับน้อย ส่วนปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมด้านจิตใจอยู่ในระดับมาก สำหรับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านที่พักอาศัยและด้านสภาพการทำงานมีระดับปานกลาง

การดูแลสุขภาพในด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และการดูแลยามเจ็บป่วย พบว่า มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ด้านการแสวงหาบริการสุขภาพ พบว่า คนงานไปใช้บริการของโรงพยาบาลรัฐ และร้านขายยา สำหรับการดูแลสุขภาพที่ศึกษาได้จากการสัมภาษณ์ระดับลึก พบว่า ผู้ใช้แรงงานก่อสร้างมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนการช่วยเหลือในด้านการดูแลสุขภาพระหว่างคนงานก่อสร้างด้วยกัน

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดูแลสุขภาพ พบว่า เพศ ลักษณะงาน
ปัจจุบัน การรับรู้ผลประโยชน์และอุปสรรคในการปฏิบัติ การสนับสนุนด้านสวัสดิการ การ
สนับสนุนด้านการได้รับข่าวสาร การสนับสนุนด้านจิตใจ สภาพแวดล้อมด้านที่พักอาศัย
และสภาพแวดล้อมในการทำงานเท่านั้น ที่มีความสัมพันธ์กับการดูแลสุขภาพที่ระดับนัย
สำคัญทางสถิติ 0.05

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนิน

งานปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จำสืบทำรวจ พิรวงศ์ หิรัญเกิด

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ศึกษาการดำเนินงานและปัญหาในการดำเนินงานปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) ศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านยาเสพติด และปัจจัยด้านสังคม ของเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินงานปราบปรามยาเสพติดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3) ศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประชากรที่ศึกษาคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรที่ประจำชุดปราบปรามยาเสพติด และเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบปรามยาเสพติด สังกัดกองกำกับการ 3 กองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด 1 กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเจ้าหน้าที่สืบสวนปราบปรามยาเสพติดสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดขอนแก่น รวม 402 คน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS for Window Version 7.5 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และไค - สแควร์ โดยทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. หัวหน้าชุดปราบปรามยาเสพติดทุกคน มีความเข้าใจในนโยบายในระดับมาก ปฏิบัติตามกรอบนโยบายอย่างเคร่งครัด มีการประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ประจำชุดอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ชุดปราบปรามยาเสพติดส่วนใหญ่ ได้รับงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดและไม่เพียงพอเจ้าหน้าที่ทุกคนมีความพร้อมและกระตือรือร้นในระดับมาก มีการจัดเตรียมข้อมูลยาเสพติดเฉพาะในพื้นที่รับผิดชอบ แหล่งข่าวที่ได้รับส่วนใหญ่ได้มาจากสายลับ หากได้รับเกี่ยวกับยาเสพติดก็จะตรวจสอบและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และเห็นว่ามีความจำเป็น

ต้องประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับมาก ปัญหาในการดำเนินงาน คือ เจ้าหน้าที่ส่วนมากมีความรู้ทางวิชาการและตัวบทกฎหมายในระดับน้อย บุคลากรไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงาน งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ ขาดเทคโนโลยีที่เหมาะสม ไม่มีฐานข้อมูลที่เป็นระบบเครือข่าย และปัญหาในการประสานงานในบางครั้ง

2. เจ้าหน้าที่ส่วนมากมีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 41.2 สถานภาพสมรสสมรสและอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 78.1 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 56.6 รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 73.5 มีระยะเวลาที่เคยปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี ร้อยละ 74.6 และยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดมาก คือ ยาบ้า ร้อยละ 83.2

3. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินปราบปรามยาเสพติดมากที่สุดคือ ปัญหาด้านงบประมาณ ค่าเฉลี่ย 4.311 รองลงมา คือ ด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสม และปัญหาด้านบุคลากร ค่าเฉลี่ย 4.245 และ 3.427 ตามลำดับ

4. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานปราบปรามยาเสพติด ได้แก่ ประเภทของยาเสพติด และการได้รับความร่วมมือจากประชาชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง อย่างมีนัยสำคัญทางระดับ .05

การยอมรับบทบาทของผู้นำสตรีด้านการปฏิบัติงาน

ในองค์การราชการจังหวัดขอนแก่น

กัลยา กิตติธาดากุล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการขัดเกลาทางสังคม และปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมของผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีต่อการยอมรับบทบาทของผู้นำสตรีด้านการปฏิบัติงานในองค์การราชการจังหวัดขอนแก่น 2) การยอมรับบทบาทของผู้นำสตรีด้านการปฏิบัติงานในองค์การราชการจังหวัดขอนแก่น 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับบทบาทของผู้นำสตรีด้านการปฏิบัติงานในองค์การราชการจังหวัดขอนแก่น และ 4) ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับบทบาทของผู้นำสตรีด้านการปฏิบัติงานในองค์การราชการจังหวัดขอนแก่น

กลุ่มตัวอย่างที่วิจัย คือผู้ใต้บังคับบัญชาที่เป็นข้าราชการประจำในองค์การราชการจังหวัดขอนแก่นรวม 22 องค์การ จำนวน 1,567 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ด้วยการจับสลากรายชื่อผู้ใต้บังคับบัญชาที่เป็นข้าราชการจังหวัดขอนแก่นแต่ละแห่งตามขนาดกลุ่มตัวอย่าง และการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจะใช้วิธีตอบแบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS 9.0 for Windows. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์หลายตัวแปร (Multivariate Relationship) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ใต้บังคับบัญชาที่เป็นข้าราชการประจำส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุเฉลี่ย 39.28 วุฒการศึกษาระดับปริญญาตรี อายุราชการที่นับตั้งแต่เข้ารับการบรรจุแต่งตั้งที่เป็นข้าราชการจนถึงปัจจุบัน เฉลี่ย 14.96 อายุราชการที่นับตั้งแต่ทำงานในองค์การราชการที่สังกัดอยู่ในปัจจุบัน เฉลี่ย 6.50 ตำแหน่งงานส่วนใหญ่อยู่ระดับ ซี 6 และมีสถานภาพที่แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกันมีมากที่สุด

6) ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับบทบาทของผู้นำสตรีด้านการปฏิบัติงานใน

องค์การราชการจังหวัดขอนแก่น ในลักษณะการวิเคราะห์ความสัมพันธ์หลายตัวแปร (Multivariate Relationship) โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ เพศ การขาดแคลนบทบาททางเพศในสถานศึกษา การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านความรู้ความสามารถ ด้านอารมณ์ ด้านอารมณ์และจิตใจ

ส่วนปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษา อายุราชการ ที่นับตั้งแต่เข้ารับการบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการจนถึงปัจจุบัน อายุราชการที่นับตั้งแต่ทำงานในองค์การราชการที่สังกัดอยู่ในปัจจุบัน ตำแหน่งงาน สถานภาพสมรส ปัจจัยด้านการขาดแคลนทางสังคม ได้แก่ การขาดแคลนบทบาททางเพศในครอบครัวและองค์กร ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ พบว่า ไม่มีผลต่อการยอมรับบทบาทของผู้นำสตรีด้านการปฏิบัติงานในองค์การราชการจังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

